

ABSOLVENTU MONITORINGS, 2022.MONITORINGA GADS

2024

Augstākās izglītības iestāžu absolventu nodarbinātības dati tiek publiskoti piekto gadu.

Pirmā datu kopa 2019.gadā deva ieskatu 2017. gada absolventu darba gaitās gadu pēc absolvēšanas.

2020.gadā datubāzei pievienoja 2018. gada absolventu darba gaitas 2019. gadā, kā arī monitorēja 2017. gada absolventu nodarbinātību otrajā gadā pēc augstākās izglītības iestādes absolvēšanas.

2021.gadā tika pievienoti 2019.gada absolventu darba gaitu ieraksti gadu pēc absolvēšanas, kā arī turpināts 2018. un 2017.gada absolventu monitorings attiecīgi otrajā un trešajā gadā pēc absolvēšanas; 2022.gadā- pievienoti 2020.gada absolventu darba gaitu ieraksti gadu pēc absolvēšanas, un turpināts 2019., 2018. un 2017.gada absolventu monitorings attiecīgi otrajā, trešajā un ceturtajā gadā pēc absolvēšanas.

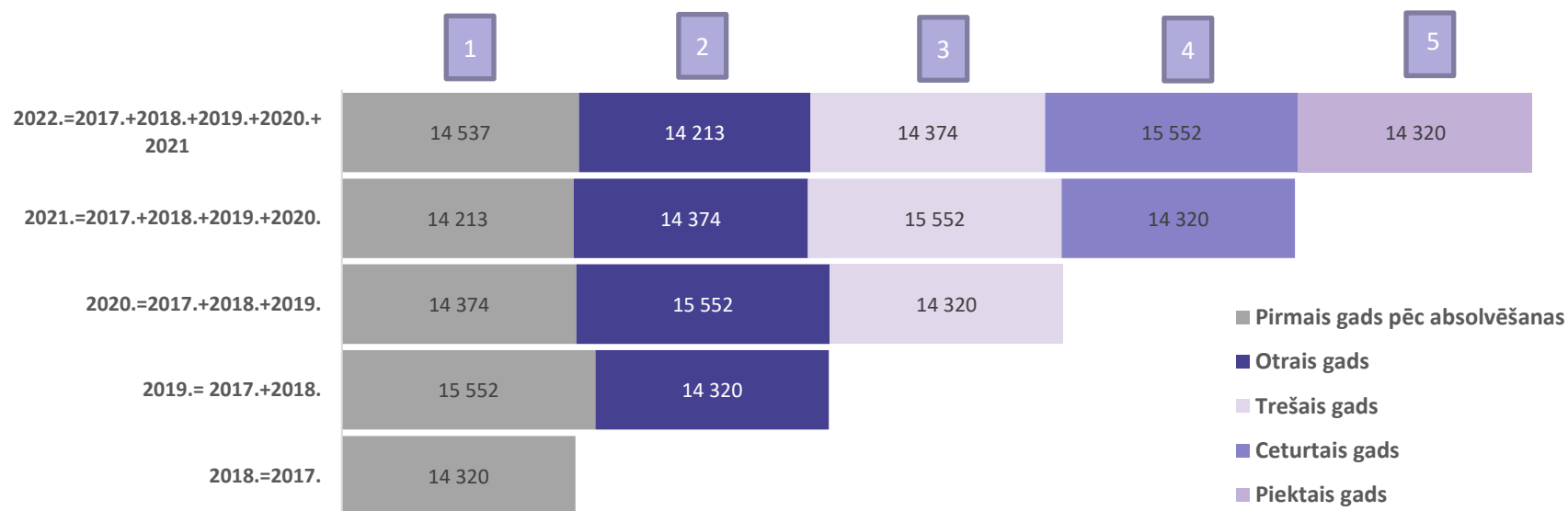
2023.gadā- pievienoti 2021.gada absolventu darba gaitu ieraksti gadu pēc absolvēšanas un turpināts 2020., 2019., 2018. un 2017.gada absolventu monitorings attiecīgi otrajā, trešajā, ceturtajā un piektajā gadā pēc absolvēšanas.

Apkopotie dati pieejami Latvijas atvērto datu portālā (https://data.gov.lv/dati/dataset/2017_2021-g-latvijas-augstakas-izglitibas-iestazu-absolventi-2020-2022-monitoringa-gados; https://data.gov.lv/dati/dataset/2017-18-g_augstakas-izglitibas-iestazu-absolventi-2018-19-gada), kā arī Absolventu monitoringa publikācijās (<https://www.viis.gov.lv/absolventu-monitoringa-publikacijas>) un Absolventu monitoringa rīkā (<https://www.viis.gov.lv/monitoringa-riki>), savukārt dati pētniecībai - Centrālajā Statistikas pārvaldē (<https://stat.gov.lv/lv/petniecibai>).

1. Monitoringa datu kopa un apjoms

1. attēls. Absolventu monitoringa datu bāzes ierakstu skaits pēc monitoringa/ taksācijas un absolvēšanas gada.

Absolventu dzimuma un vecuma struktūra, sadalījums pēc apgūtā studiju līmeņa un tematiskās grupas/ jomas, kā arī sadalījums pa augstākās izglītības iestādēm būtiski neatšķiras no iepriekšējo gadu¹ absolventu datu kopās novērotajām tendencēm un īpatsvaram², un, šajā absolventu monitoringa materiālā – augstākās izglītības iestāžu absolventu, kuriem piešķirts Latvijas Republikas personas kods, darba gaitām 2022.monitoringa gadā, detalizētāk izvērstas netiks. Šie un citi dati salīdzinājumos detalizēti pieejami Absolventu monitoringa rīkā; iepriekšējās absolventu monitoringa publikācijās; datu kopas var skatīt arī Latvijas atvērto datu portālā.

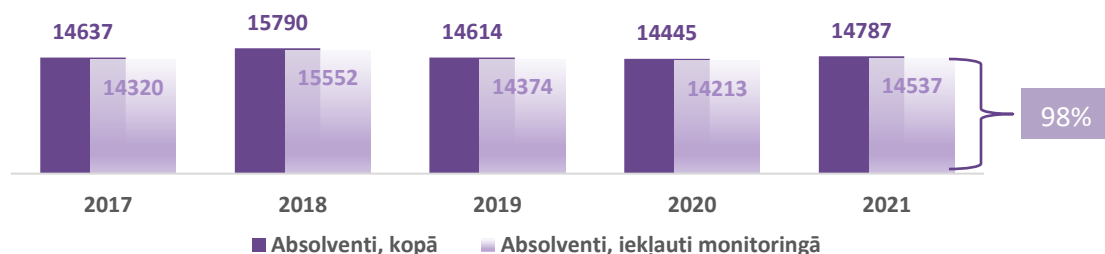
¹ https://data.gov.lv/dati/dataset/2017_2021-g-latvijas-augstakas-izglitiba-iestazu-absolventi-2020-2022-monitoringa-gados; https://data.gov.lv/dati/dataset/2017-18-g_augstakas-izglitiba-iestazu-absolventi-2018-19-gada

² <https://www.viis.gov.lv/absolventu-monitoringa-publikacija>; <https://www.viis.gov.lv/dati/absolventu-monitorings-2022gada-publikacija>; <https://www.viis.gov.lv/dati/absolventu-monitorings-2020-un-2021gada-publikacija>; <https://www.viis.gov.lv/monitoringa-riki>;

“Augstākās izglītības iestāžu absolventu darba gaitas 2019.gadā”, “Augstākās izglītības iestāžu absolventu darba gaitas 2020.gadā”, “Augstākās izglītības absolventu monitoringa 2017.gada absolventu raksturojums”; “Bakalaura un koledžas līmeņa absolventu īss raksturojums”, “Doktora un maģistra līmeņa absolventu īss raksturojums”.

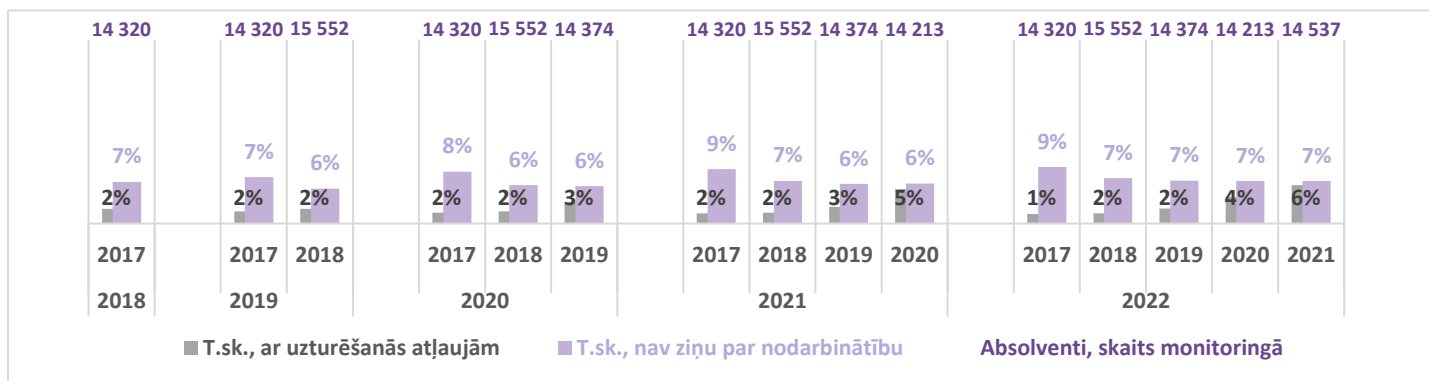
Absolventu monitoringa: aptver 98% Latvijas augstākās izglītības iestāžu absolventus, kuriem absolvējot ir LR personas kods

Absolventu monitoringam datu kopas no Valsts izglītības informācijas sistēmas (turpmāk – VIIS) tiek iesniegtas Centrālajai statistikas pārvaldei (turpmāk – CSP) tikai par augstākās izglītības iestādes absolvējušajām personām, kurām VIIS ir dati par personai piešķirtu Latvijas Republikas personas kodu (turpmāk- LRPK). Tādējādi uz CSP absolventu monitoringam datu apmaiņā tiek nodoti dati par 98% absolventu (t.sk. arī par tiem absolventiem, kuriem uz absolvēšanas laiku ir uzturēšanās atļaujas (ar LRPK), jeb trešo valstu³ pilsoņiem). Datu kopās netiek iekļauti Eiropas valstu pilsoņi; un, ir arī daži datu kopu izņēmumi⁴ šajos absolvēšanas gados.

2. attēls. Absolventu skaits (visi, kalendārajā gadā) un absolventu monitoringa datu kopā iekļauto absolventu skaits, pēc absolvēšanas kalendārā gada (VIIS dati).

Dinamikā skatot, loģiska ir tendence, ka pieaug absolventu skaits, par kuru nodarbinātību var nebūt ziņu valsts reģistros (dinamikā vidēji par ~1% absolvēšanas gadā). Lai dati būtu korektāk salīdzināmi, dažkārt no analīzes tiek izslēgta šo personu, par kurām Latvijas valsts reģistros nav informācijas, ietekme, lietojot relatīvos rādītājus, piemēram, nodarbinātības indikatoros izmantojot rādītājus - “pārrēķinot uz absolventiem, par kuru darba gaitām ir informācija”.

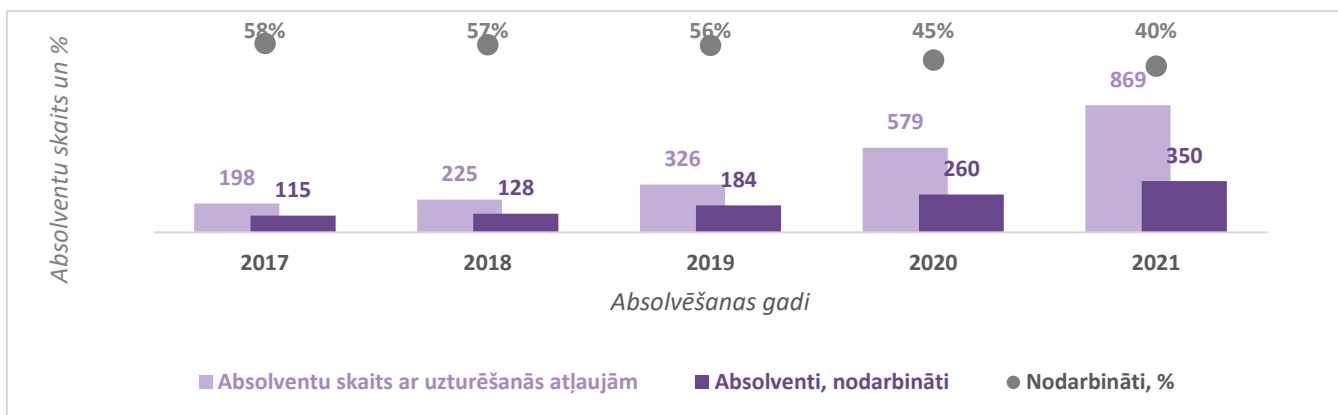
3. attēls. Absolventu ar uzturēšanās atļaujām un absolventu, par kuru nodarbinātību nav ziņu, īpatsvari no absolventu monitoringā iekļauto absolventu skaita.

³ Eiropas Savienībā (ES) ar terminu "trešā valsts" apzīmē visas valstis, kas nav ES dalībvalstis, ne Eiropas Ekonomiskās zonas (tai skaitā Islande, Norvēģija un Lihtenšteina), kā arī Šveice. Trešās valsts pilsonis ir persona, kura nav Latvijas Republikas pilsonis vai nepilsonis, kā arī citas Eiropas Savienības dalībvalsts, Eiropas Ekonomiskās zonas valsts vai Šveices Konfederācijas pilsonis.

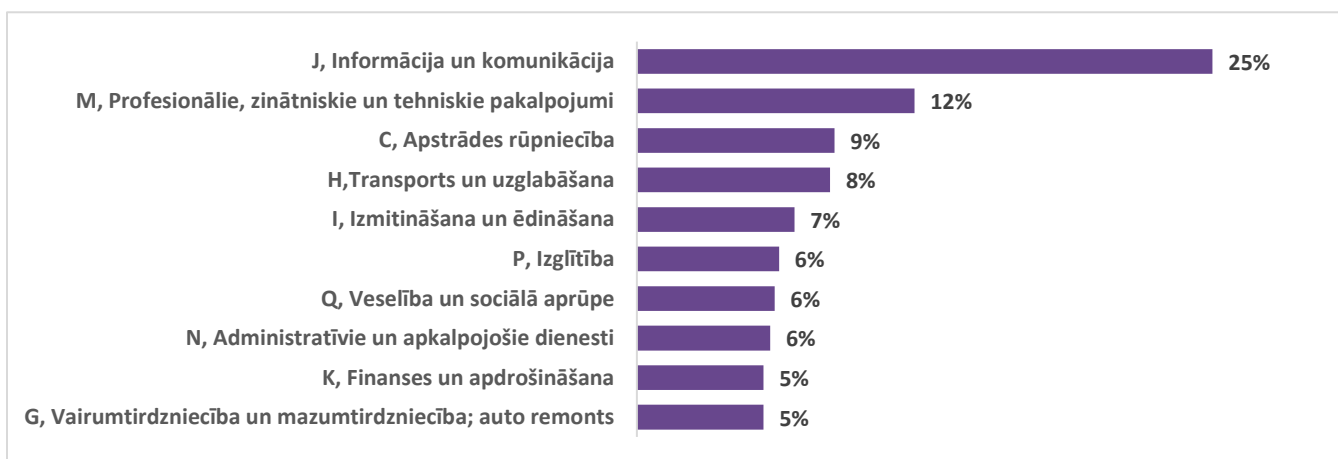
⁴ Absolventu monitoringā nav iekļauti Rīgas Stradiņa universitātes doktori 2017.-2019.gada absolventi un Rīgas Pedagoģijas un vadības augstskolas 2017.gada absolventi.

Personas ar uzturēšanās atļaujām: ziņas par ½ nodarbinātību

Personu ar uzturēšanās atļaujām īpatsvars pēdējos absolvēšanas gados palielinās līdz ar mobilo studentu no trešajām valstīm pieaugumu. 2022. monitoringa gadā tika papildus pētīta absolventu ar uzturēšanās atļaujām nodarbinātība Latvijā. Secināms, ka nedaudz mazāk kā puse (vidēji 47%), augstākās izglītības programmu absolventu ar uzturēšanās atļaujām ir nodarbināti Latvijas tautsaimniecībā (skatīt 4.attēlā) galvenokārt informācijas un komunikācijas pakalpojumu (J, 25%) un profesionālo, zinātniski tehnisko pakalpojumu (M, 12%) nozarēs (skatīt 5.attēlā). Piebilstams, ka tikai nedaudz vairāk kā puse ir nodarbināti augsti kvalificētajās profesijās (58%), un tas ir būtiski zemāks rādītājs kā augstākās izglītības programmu absolventiem ar LR PK (sasniedz un pārsniedz 80% robežu).

4. attēls. Absolventu monitoringam iesniegto augstākās izglītības programmu 2017., 2018., 2019., 2020., 2021.gada absolventu ar uzturēšanās atļaujām skaits un nodarbināto skaits Latvijā 2022.monitoringa gadā.

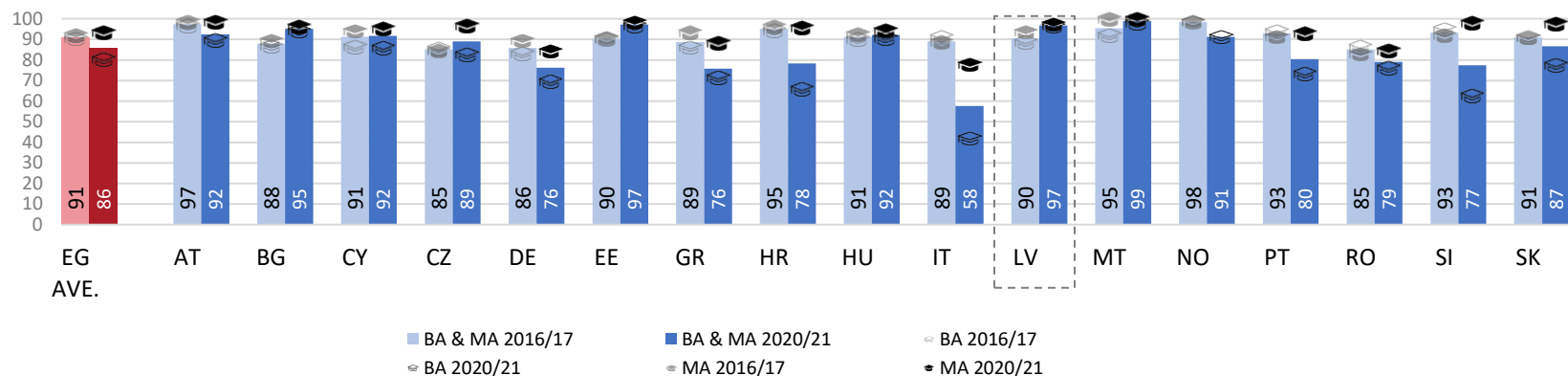

5. attēls. Absolventu monitoringam iesniegto augstākās izglītības programmu 2017., 2018., 2019., 2020., 2021.gada absolventu ar uzturēšanās atļaujām nodarbinātība tautsaimniecības nozarēs, 2022.monitoringa gadā, pēc NACE 2 (procentuālā izteiksmē no tiem, kuri nodarbināti).

Kā tika minēts iepriekšējā materiālā⁵, 2022.gadā Latvija uzsāka dalību⁶ “EUROGRADUATE 2022”⁷ otrajā pilotpētījumā, kura ietvaros pilotprojekta valstīs tika aptaujāti 2017. gada un 2021. gada augstākās izglītības studiju programmu absolventi izglītības, prasmju, karjeras un mobilitātes aspektos, ar mērķi analizēt absolventu konkurētspēju. Uz šī materiāla sagatavošanas brīdi “EUROGRADUATE 2022” otrā pilotpētījuma gala ziņojums vēl nav pieejams. Šajā materiālā, lai ieskicētu Latvijas pozicionējumu citu Eiropas valstu vidū, izmantojot uz šo brīdi dalībvalstīm pieejamos datu failus un sagataves⁸, kā arī atsevišķu valstu ziņojumus⁹, tiks sniegti atsevišķi salīdzinājumi un arī vispārīgi vērtējumi *Absolventu monitoringa administratīvie dati* un *EUROGRADUATE 2022 aptaujā iegūtie dati* kategorijās, kur salīdzinājums iespējams¹⁰.

EUROGRADUATE 2022 pētījums ļauj secināt, ka vidēji 91% 2016./2017. un 86% 2020./2021. akadēmiskā gada¹¹ absolventu pēc absolvēšanas bijusi jebkāda veida nodarbinātība (par ko saņemta atlīdzība) un Latvijas rādītāji 2017.gada absolventiem (90%) ir Eiropas vidējā līmenī (91%), bet 2021.gada absolventiem tie ir par 11% augstāki (97%) kā Eiropā vidēji (86%).

6. attēls. Eurograduate ziņojuma 4.3.1 sadaļa¹²: Absolventu īpatsvars, kuri kopš augstākās izglītības programmas absolvēšanas bijuši nodarbināti jebkādā darbā (t.sk., pašnodarbināti), par ko saņemta samaksa – starptautisks salīdzinājums; BA-bakalaura; MA- maģistra līmeņa absolventi, EG AVE.- vidējie Eiropas līmenī pilotprojekta valstīs, attiecīgajos absolvēšanas gados.

⁵ <https://www.viis.gov.lv/dati/2023gada-publikacijas-2021monitoringa-gada-dati>.

⁶ <https://www.izm.gov.lv/lv/jaunums/latvija-petis-absolventu-konkuretspeju-petijuma-eurograduate-2022-ietvaros>.

⁷ <https://www.eurograduate.eu/>.

⁸ Eurograduate 2022 konsorcijs nosacījums, izmantot konsorcijs grafiku sagataves un atsaucis publikācijās.

⁹ <https://www.eurograduate.eu/results>.

¹⁰ Izlases un atlasē principi, jautājumi un opcijas, kas izmantoti aptaujā un administratīvajos datos, nav identiski, tādējādi, ne vienmēr šāds salīdzinājums iespējams un ir lietderīgs.

¹¹ Latvijā tika aptaujāti kalendāro gadu (201. un 2021. gada) absolventi.

¹² Avots: EUROGRADUATE pētījums 2022, datu kopas versija 3.0.0. ; *Figure 4.3.1: Proportion of graduates that have ever been in paid employment (since graduation) – international comparison*

2. Secinājumi

Nodarbinātības un ienākumu tendenču dinamika uzrāda konsekventu augstākās izglītības vērtības pieaugumu gan tautsaimniecības (augsta un pieaugoša nodarbinātība, t. sk. augstākās kvalifikācijas profesijās), gan indivīda līmenī (ienākumu līmenis otrajā, trešajā, ceturtajā un piektajā gadā pēc absolvēšanas pieaug).

COVID-19 pandēmijas un pēc pandēmijas periodā (2020., 2021. un 2022. monitoringa gados) augstākās izglītības vērtība saglabājas un apliecinās.

Jāņem vērā, ka augstākās izglītības absolventu monitoringa lielākā mērā atspoguļo tautsaimniecības nozaru specifiku un korelē ar darba tirgus attīstības tendencēm šajās nozarēs kopumā.

7. attēls. Absolventu monitoringa pamatzinātni dinamika, pēc monitoringa/ taksācijas un absolvēšanas gada.

ABSOLVĒŠANAS GADI/ TAKSĀCIJAS VAI MONITORINGA GADI																			
TAKSĀCIJAS/ MONITORINGA GADS ABSOLVĒŠANAS GADI	2018		2019		2020				2021				2022						
	2017	2017	2018	2017.- 2018. g.	2017	2018	2019	2017.- 2019.g.	2017	2018	2019	2020	2017.- 2020.g.	2017	2018	2019	2020	2021	2017.-2021.g.
GADS PĒC ABSOLVĒŠANAS	1	2	1	2,1	3	2	1	3,2,1	4	3	2	1	4,3,2,1	5	4	3	2	1	5,4,3,2,1
ABSOLVENTU NODARBINĀTĪBA																			
NODARBINĀTĪBA*	87,1 %	88 %	87,6 %	87,8 %	87,9%	87,4%	87,7%	87,6%	87,8%	88,1%	87,2%	87,8%	87,7%	88,2%	88,9%	88,1%	88,1%	87,2%	88,1%
T.SK., AUGSTĀKAJĀ KVALIFIKĀCIJĀ**	78,7 %	81 %	79,2 %	80,1 %	83,7%	82,9%	81,2%	82,6%	85,1%	84,2%	83,5%	82,4%	83,8%	86,2%	85,8%	84,8%	84,7%	82,8%	84,9%
ABSOLVENTU IENĀKUMI																			
VIDĒJĀ SVĒRTĀ GADA IENĀKUMU VĒRTĪBA, EUR	~14 678	~17 662	~15 968	~16 774	~19 465	~17 817	~16 996	~18 075	~23 634	~21 430	~20 697	~20 327	~21 510	~26 281	~23861	~23 311	~23 254	~21 054	~23 542
ABSOLVENTU UZŅĒMĒJDARBĪBA																			
DIBINĀJUŠI UZŅĒMUMUS	NA	3,1%	3,1%	3,1%	8,3%	9,6%	8,0%	8,6%	11,5%	10,1%	9,7%	9,4%	10,2%	12,1%	10,6%	10,5%	10,0%	9,2%	10,5%

*Absolventu, par kuru darba gaitām ir informācija, nodarbinātības īpatsvars.

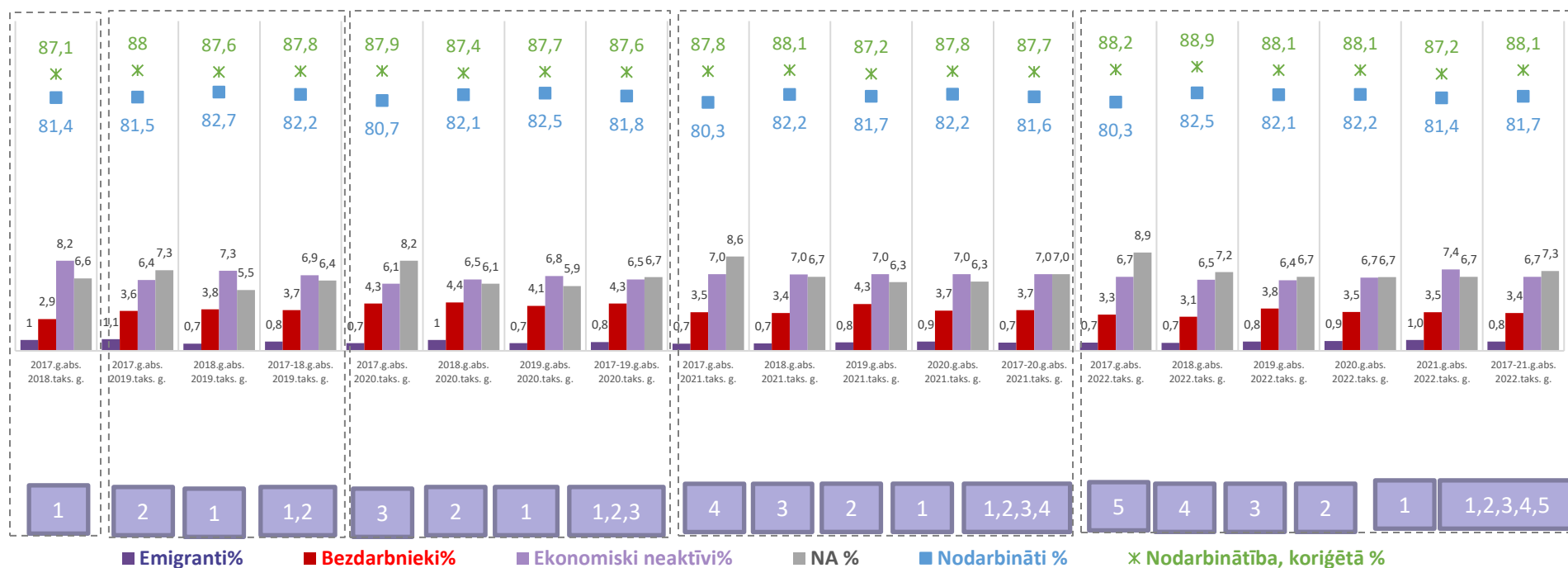
**0, 1, 2, 3 pamatgrupās (vadītāji, vecākie speciālisti, speciālisti un NBS (Nacionālo Bruņoto Spēku) profesijas, atbilstīgi LR Profesiju klasifikatoram, Noteikumi par Profesiju klasifikatoru, profesijai atbilstošiem pamatuzdevumiem un kvalifikācijas pamatprasībām (likumi.lv)) nodarbināto absolventu īpatsvars, no nodarbinātajiem absolventiem.

3. Nodarbinātība

Nodarbinātības struktūra: augsta absolventu nodarbinātības tendence saglabājas arī 2021. monitoringa gadā

Arī 2022. monitoringa gadā nodarbinātības struktūra uzrāda vairāk kā 80 % augstākās izglītības iestāžu absolventu nodarbinātību, bet “koriģētās” nodarbinātības rādītājs¹³ ir 88,1 %, un šis rādītājs ir 87% - 88% līmenī visos taksācijas/ monitoringa gados. Emigrācija nepārsniedz 1 % atzīmi, bezdarba līmenim 2022.gadā kopumā nedaudz kritot, ja salīdzina ar iepriekšējo gadu (*no 3,7% uz 3,4%, attiecīgi starp visiem monitoringa gada absolventiem*), un bezdarba līmenis starp augstākās izglītības iestāžu absolventiem tāpat saglabā tendenci būt ievērojami zemākam kā valstī vidēji.¹⁴

8. attēls. Absolventu nodarbinātības struktūras rādītāji, %, pēc absolvēšanas un taksācijas / monitoringa gada.

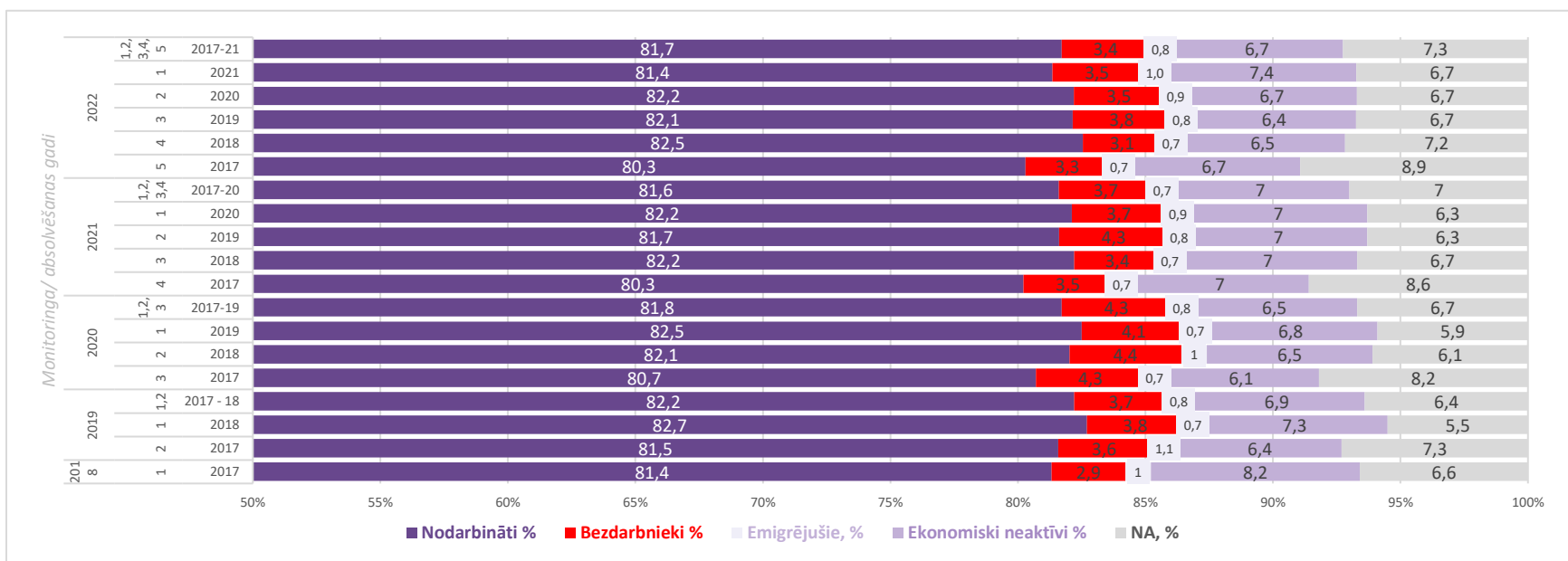

¹³ Pārreķinot nodarbinātības līmeni attiecībā uz tiem absolventiem, par kuriem ir informācija.

¹⁴ Valstī vidēji 2018. gadā – 7,4 %, 2019. gadā – 6,3 %, 2020.gadā – 8,1%, 2021.gadā – 6,7%; 2022.gadā – 6,9% (Centrālās statistikas pārvaldes dati).

9. un 10. attēli. Absolventu nodarbinātības struktūras rādītāji dinamikā (kopskaiti, absolūtie skaitļi un %).

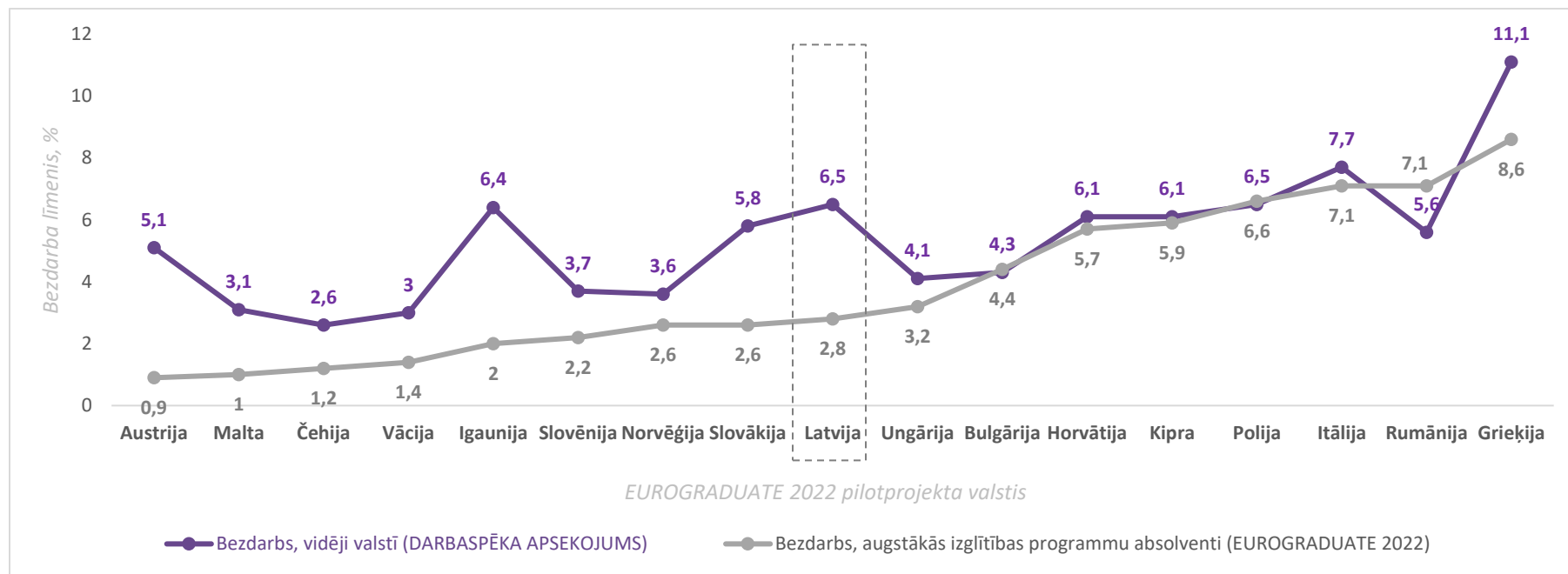
Absolvēšanas gads	2017	2017	2018	2017 - 18	2017	2018	2019	2017- 19	2017	2018	2019	2020	2017- 20	2017	2018	2019	2020	2021	2017- 21
Taks./ monit. gads	2018	2019	2019	2019	2020	2020	2020	2020	2021	2021	2021	2021	2021	2022	2022	2022	2022	2022	2022
<i>Gadi pēc absolvēšanas</i>	1	2	1	1,2	3	2	1	1,2,3	4	3	2	1	1,2,3,4	5	4	3	2	1	1,2,3,4, 5
Absolventi, skaits (ieraksti)	14 320	14 320	15 552	29 872	14 320	15 552	14 374	44 246	14 320	15 552	14 374	14 213	58 459	14 320	15 552	14 374	14 213	14 537	72 996
Nodarbināti, skaits	11 656	11 675	12 869	24 544	11 554	12 762	11 856	36 172	11 496	12 780	11 748	11 686	47 710	11 499	12 387	11 808	11 582	11 826	59 652
Nodarbināti, no tiem studē, skaits	2842	2316	3029	5345	1663	2011	2807	5481	1368	1652	2004	2791	7815	1063	1366	1633	2009	2524	8595
Bezdarbnieki, skaits	411	521	588	1109	618	682	593	1893	504	536	613	519	2172	471	481	552	503	510	2517
Emigrējušie, skaits	142	151	102	253	106	154	96	356	94	106	112	121	433	106	114	121	127	145	613
Ekonomiski neaktīvi, skaits	1168	922	1134	2056	872	1011	977	2860	997	1082	1002	991	4072	964	1005	924	947	1078	4918
NA, skaits	943	1051	859	1910	1170	943	852	2965	1229	1048	899	896	4072	1280	1115	969	954	978	5296

EUROGRADUATE 2022: augstākās izglītības absolventu vidū būtiski zemāks bezdarbs kā valstīs vidēji (Latvijā 2x zemāks)

EUROGRADUATE 2022 aptaujas rezultāti pārlicinoši rāda tendenci, ka augstākās izglītības programmu absolventu vidū bezdarba līmenis ir būtiski zemāks kā vidējais bezdarba līmenis valstī (2023.gadā) un Latvijā, kā redzams attēlā, tas ir pat divkārt zemāks. Tiešs salīdzinājums ar Latvijas 2017. un 2021. gada augstākās izglītības programmas absolventu administratīvajiem datiem šeit šobrīd nav iespējams, tā kā EUROGRADUATE 2022 aptaujas rezultāti atspoguļo 2023.gada situāciju, bet par 2023. monitoringa gadu administratīvie dati no CSP tiks saņemti 2025.gada sākumā, vienlaikus jānorāda, ka iepriekšējos gados Latvijas augstākās izglītības programmu absolventu bezdarba līmeņa (administratīvie dati, absolventu monitorings) rādītāju salīdzinājumi ar valstī vidējo bezdarba līmeni iezīmēja līdzīgas tendences¹⁵.

11. attēls. Eurograduate ziņojuma 4.2.1 sadaļa¹⁶: Bezdarba līmenis valstī vidēji un starp augstākās izglītības absolventiem – starptautisks salīdzinājums, izmantojot Eiropas darbaspēka apsekojuma datus starp ekonomiski aktīvajiem iedzīvotājiem (15-74 gadu vecumā) un EUROGRADUATE 2022 pētījuma datus.

¹⁵ Skatīt <https://www.viis.gov.lv/absolventu-monitoringa-publikacijas>.

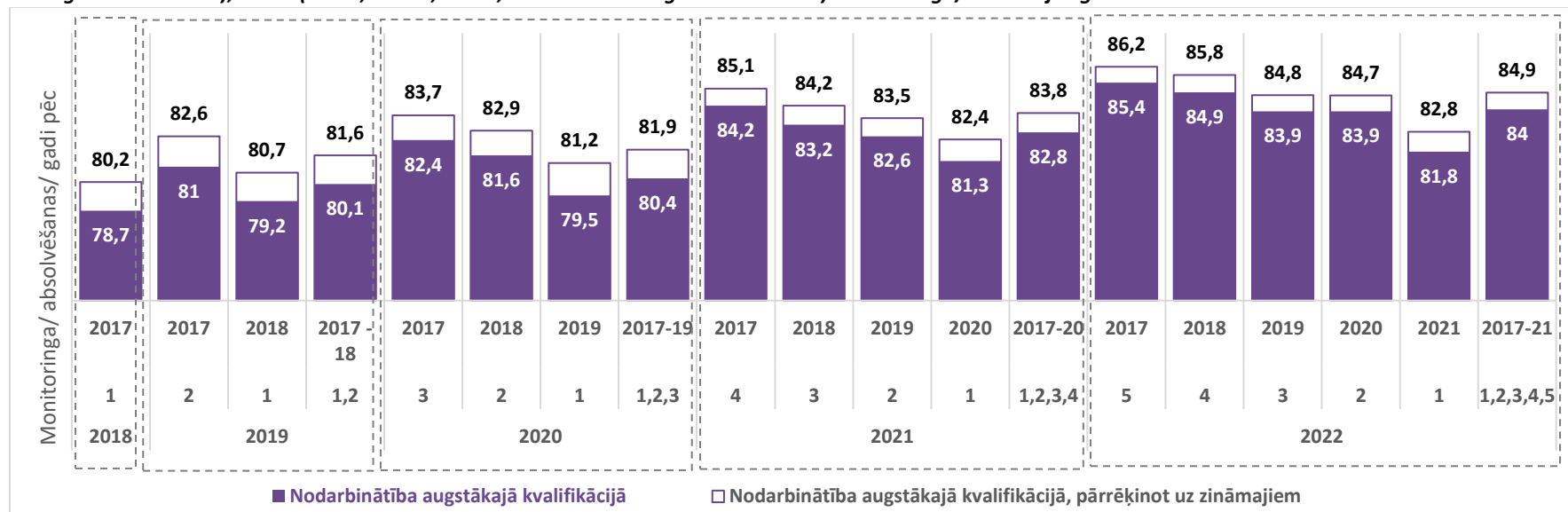
¹⁶ Avots: EUROGRADUATE pētījums 2022, datu kopas versija 3.0.0. (Graduate unemployment); EUROSTAT, European Labour Force Survey (inertia) Overall unemployment of persons from 15 to 74 years, Figure 4.3.1: Proportion of graduates that have ever been in paid employment (since graduation) – international comparison.

Nodarbinātība augstākās kvalifikācijas profesijās konsekventi ir augsta (vairāk kā 80 % līmenī)

Absolventu nodarbinātība augstākās kvalifikācijas profesijās¹⁷ ir 80 % līmenī, un šajā rādītājā¹⁸ joprojām vērojama nedaudz pieaugoša tendence dinamiskā – “gadi pēc absolvēšanas” griezumā, ja skatās viena gada absolventus 5 gadu laikā: 2018. gadā 80,2 % 2017. gada absolventu bija nodarbināti augstākās kvalifikācijas profesiju grupās (*vadītāji, vecākie speciālisti, speciālisti, kā arī NBS profesijas*), bet 2019. taksācijas/monitoringa gadā – 82,6 %, 2020.– 83,7%; 2021. - 85,1%; 2022. monitoringa gadā- 86,2%. Līdzīgi, pieaugoša tendence pirmajā līdz ceturtajā gadā pēc absolvēšanas iezīmējas arī attiecībā uz 2018.gada absolventiem: 2019. (80,7%), 2020. (82,9%), 2021. (84,2%), 2022. (85,8%) monitoringa gados, un arī attiecībā uz 2019.gada absolventiem pirmajā līdz trešajā gadā pēc absolvēšanas (pieaugums no 81,2% 2020.gadā līdz 84,8% 2022.gadā).

Arī vidējās vērtības pārskata gados ir ar nelielu, bet pieaugošu tendenci (80,2% – 2018.gadā; 81.6% – 2019.gadā; 81.9% – 2020.gadā; 83,8%- 2021.gadā; un 84,9%- 2022.gadā).

12. attēls. Absolventu nodarbinātība pēc LR profesiju klasifikatora (visi nodarbinātie absolventi), nodarbinātības īpatsvari augstākās kvalifikācijas profesijās: 2018. (2017. gada absolventi), 2019. (2017. un 2018. gada absolventi), 2020. (2017., 2018. un 2019. gada absolventi), 2021. (2017., 2018., 2019. un 2020.gada absolventi), 2022. (2017., 2018., 2019., 2020. un 2021. gada absolventi) monitoringa/ taksācijas gados.

¹⁷ 0, 1, 2, 3 profesiju pamatgrupās (*vadītāji, vecākie speciālisti, speciālisti un NBS profesijas, atbilstīgi LR Profesiju klasifikatoram <https://www.lm.gov.lv/lv/profesiju-klasifikators>*) nodarbināto īpatsvars.

¹⁸ Nodarbinātība augstākajā kvalifikācijā, pārrēķinot uz zināmajiem, par kuru nodarbinātību ir dati – jeb, 0, 1, 2, 3 pamatgrupās nodarbināto absolventu īpatsvars, no nodarbinātajiem absolventiem.

Nodarbinātība profesiju pamatgrupās¹⁹: karjeras izaugsmes konsekvence

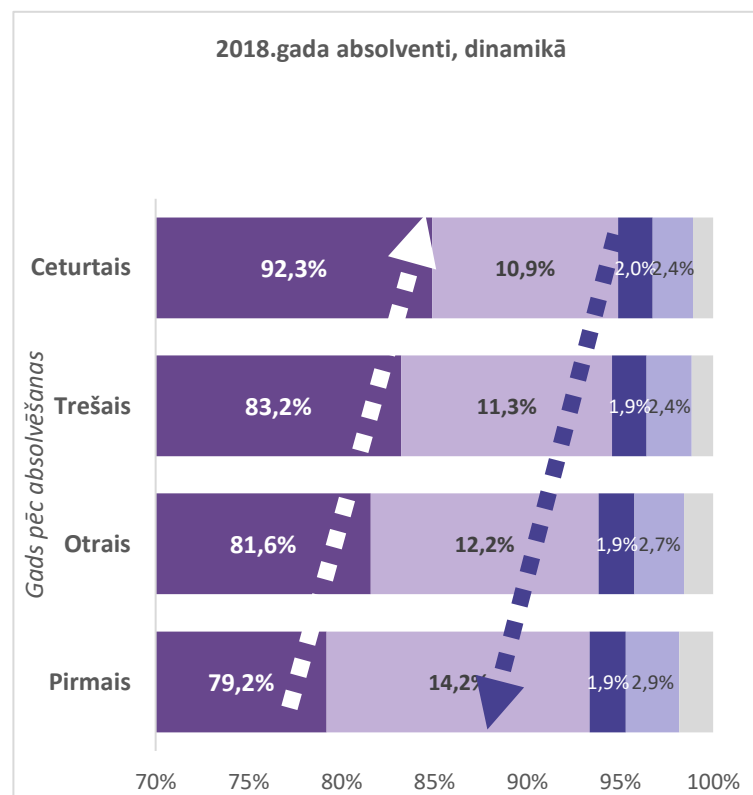
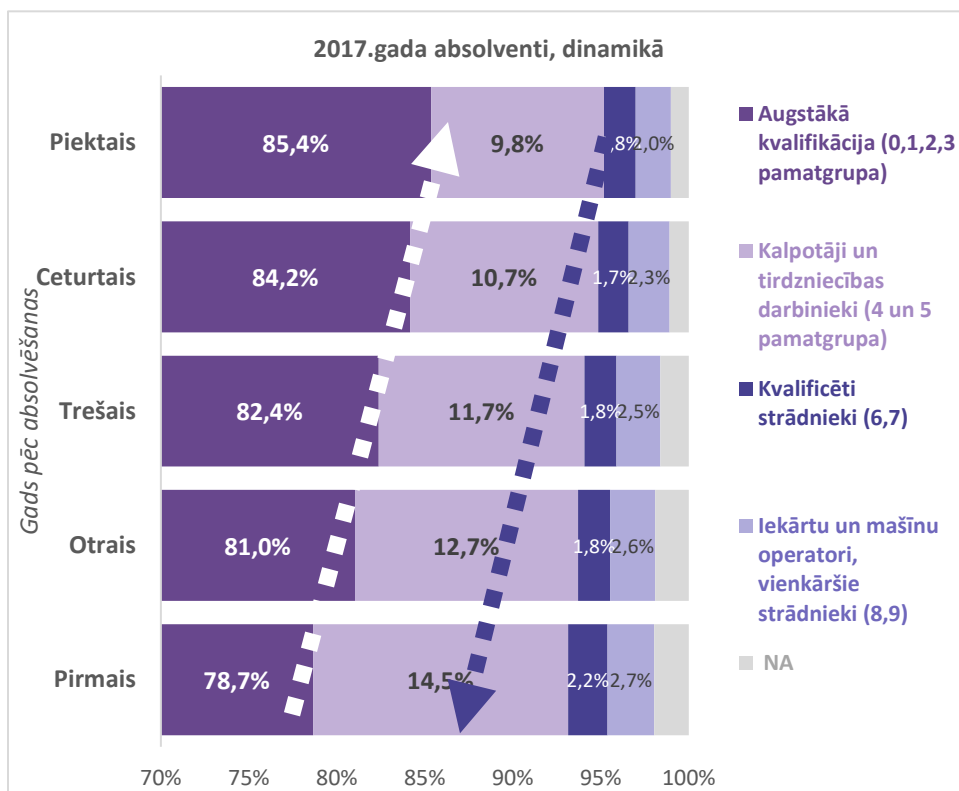
13. attēls. Absolventu nodarbinātība pēc LR profesiju klasifikatora (visi nodarbinātie absolventi), īpatsvari 2018. (2017. gada absolventi), 2019. (2017. un 2018. gada absolventi), 2020. (2017., 2018. un 2019. gada absolventi), 2021. (2017., 2018., 2019. un 2020. gada absolventi), 2022. (2017., 2018., 2019., 2020. un 2021. gada absolventi) monitoringa/ taksācijas gados.

¹⁹LR Profesiju klasifikators, <https://www.lm.gov.lv/lv/klasifikacija/profesiju-klasifikators/profesiju-klasifikators-aktualizets-2022gada-8apili>, LR Profesiju klasifikators ir sistematizēts profesiju (arodu, amatu, specialitāšu) saraksts, kas veidots, lai nodrošinātu starptautiskai praksei atbilstošu darbaspēka uzskaiti un salīdzināšanu. Tas veidots, piemērojot Starptautisko standartizēto profesiju klasifikāciju (ISCO-08).

Dinamikā, piemēram, skatot 2017. un 2018. gada absolventu datus pa monitoringa gadiem, apliecinās karjeras izaugsmes konsekventa tendence- proporcionāli paaugstinās vadītāju un vecāko speciālistu, speciālistu īpatsvars (nodarbinātība augstākajā kvalifikācijā, 0,1,2,3 profesiju pamatgrupās), samazinoties kalpotāju un tirdzniecības darbinieku (4 un 5 pamatgrupa) un pārējo zemākas kvalifikācijas profesiju īpatsvaram.

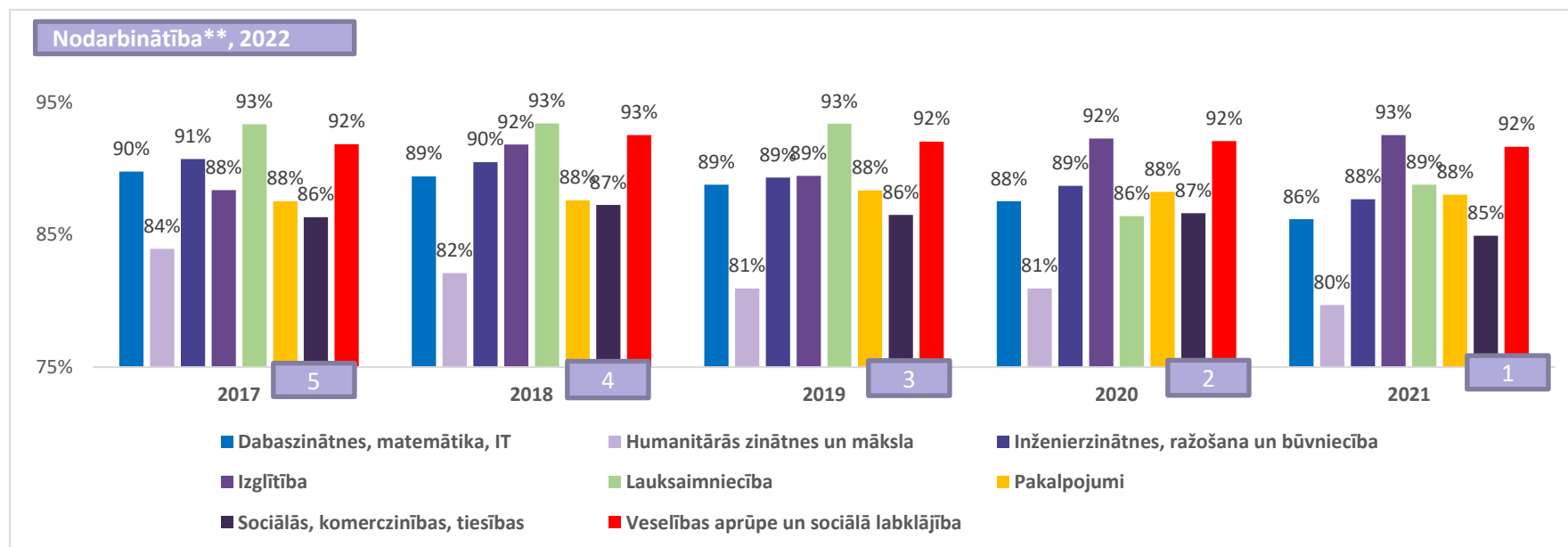
14. attēls. Absolventu nodarbinātība pēc LR profesiju klasifikatora, profesiju pamatgrupās (visi nodarbinātie absolventi), īpatsvari 2017. gada un 2018.gada absolventi, attiecīgi 2018., 2019., 2020., 2021., 2022. monitoringa/ taksācijas gados.

Absolvēto tematisko grupu absolventu nodarbinātība un nodarbinātība augstākās kvalifikācijas profesijās*: ļoti augsta nodarbinātība** un nodarbinātība augstākajā kvalifikācijā* izglītības tematisko grupu absolventiem**

Absolvēto tematisko grupu dalījumā 2022. monitoringa gadā augstākā nodarbinātība** un nodarbinātība augstākās kvalifikācijas profesijās*, pārsniedzot 90 %, vērtējot visu piecu gadu absolventu rezultātus, ir *izglītības* tematiskās grupas absolventiem. Augsti, tuvu 90%, šie rādītāji ir arī *veselības un sociālās aprūpes* un *dabaszinātnes, matemātika, IT* tematisko grupu absolventiem; savukārt, salīdzinoši zemāka – *humanitāro zinātņu un mākslas* tematisko grupu absolventiem (80% - 84% nodarbinātība un 79% -81% nodarbinātība augstākās kvalifikācijas profesijās).

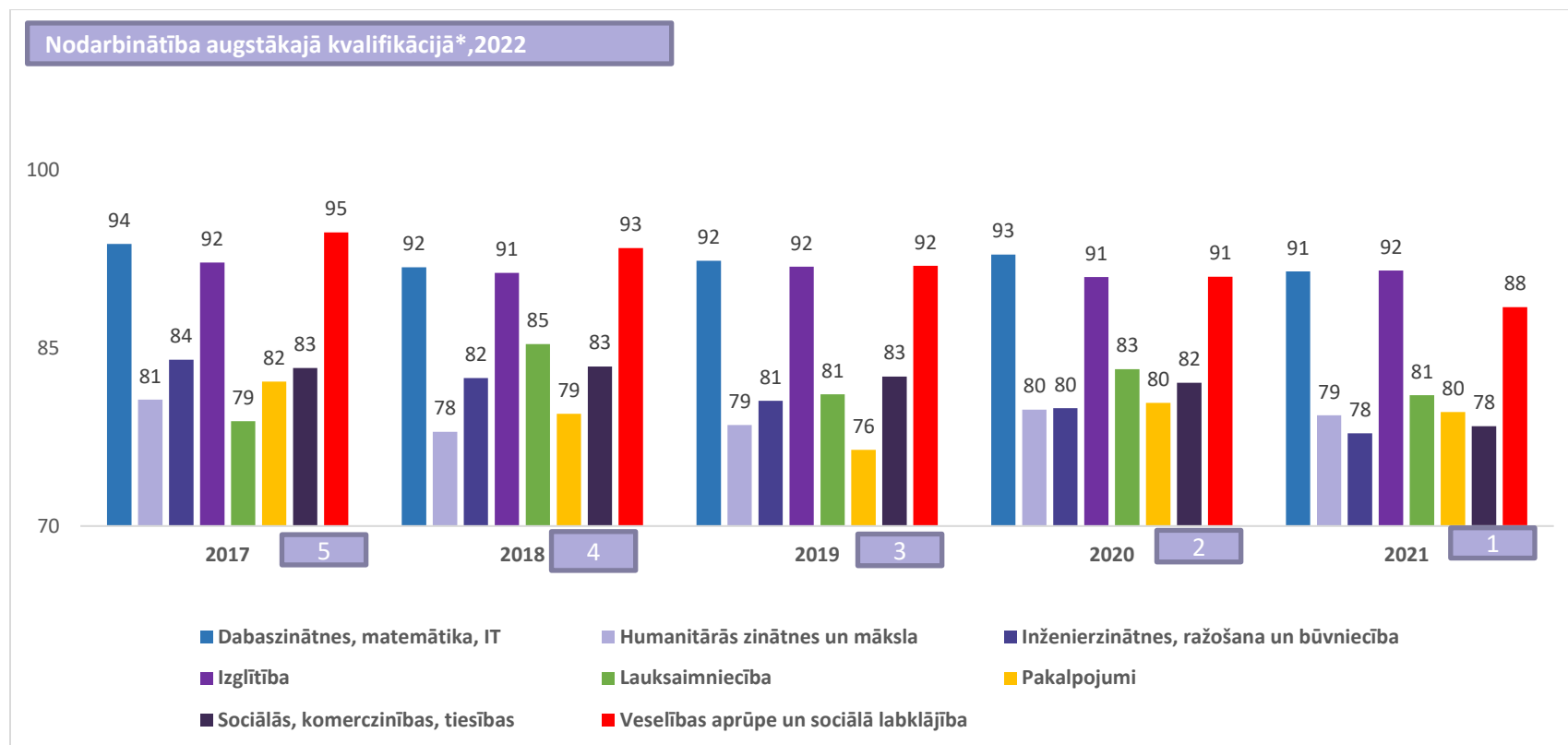
15. attēls. Absolventu nodarbinātība absolvēto tematisko grupu griezumā 2022. taksācijas/monitoringa gadā (2017., 2018., 2019. 2020. un 2021..gada absolventi, attiecīgi 5, 4, 3, 2, un 1 gadu pēc absolvēšanas).**

**Nodarbināto absolventu īpatsvars no visiem absolventiem, pārrēķinot uz to absolventu kopu, par kuru darba gaitām ir informācija.

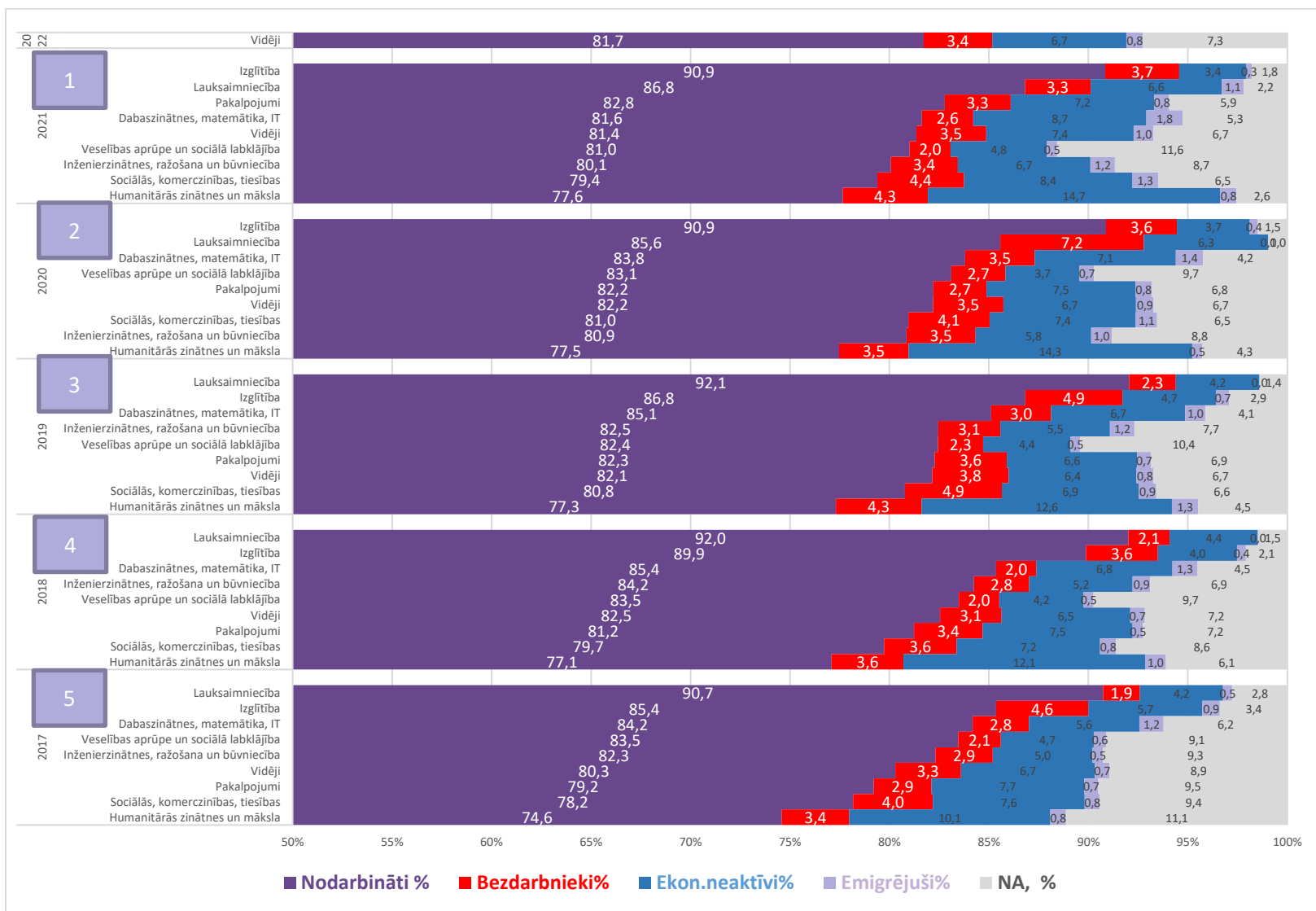
*Nodarbināto absolventu augstākās kvalifikācijas profesiju pamatgrupās īpatsvars no visiem nodarbinātajiem absolventiem, pārrēķinot pret tiem absolventiem, par kuru nodarbinātību profesijās ir informācija.

16. attēls. Absolventu nodarbinātība augstākās kvalifikācijas profesijās* absolvēto tematisko grupu griezumā 2022. taksācijas/monitoringa gadā (2017., 2018., 2019. 2020. un 2021..gada absolventi, attiecīgi 5, 4, 3, 2, un 1 gadu pēc absolvēšanas).

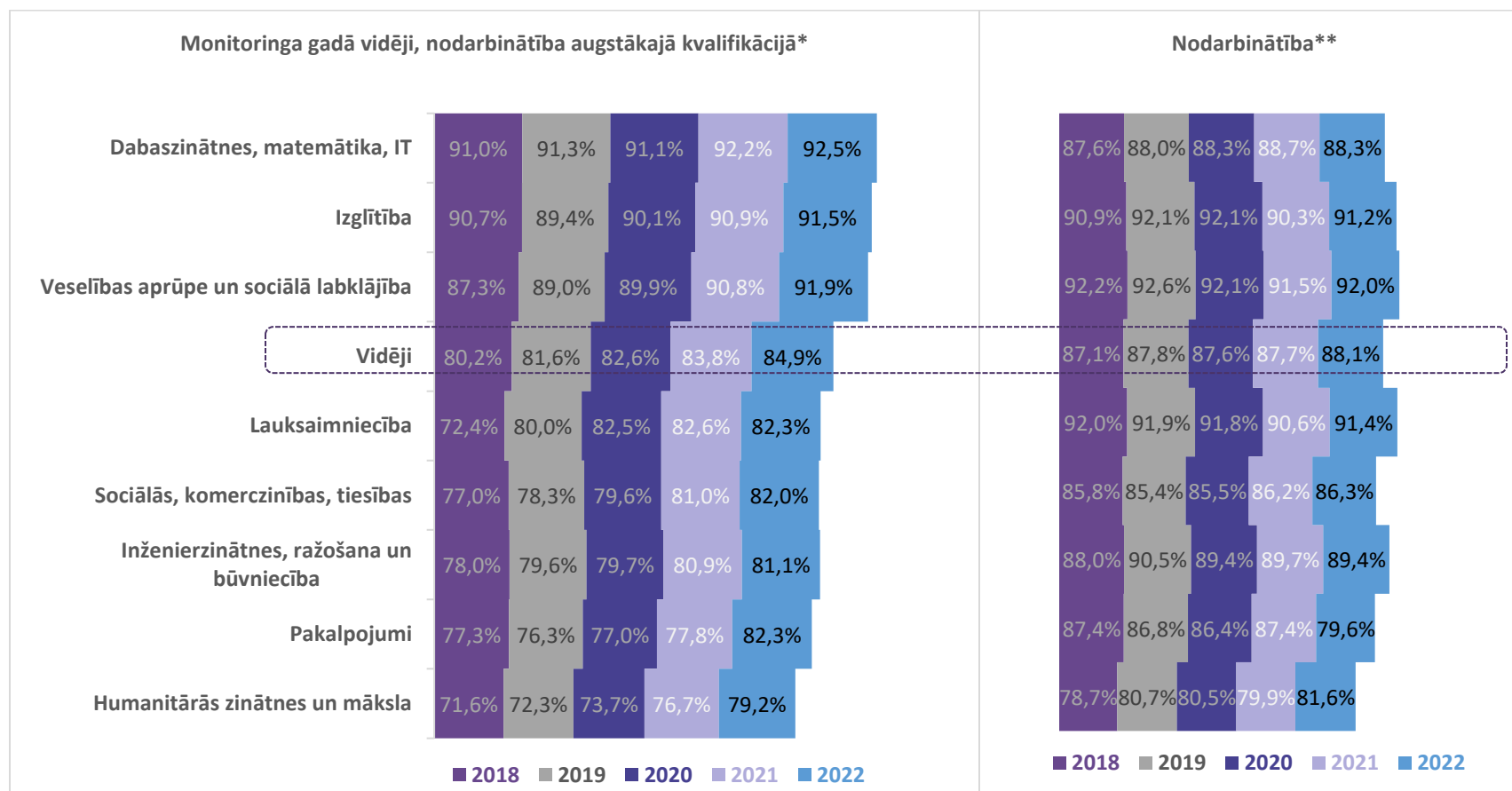
Nodarbinātības** struktūra pēc absolvētās tematiskās grupas, 2022.monitoringa gadā atrāda augstu nodarbinātību** izglītības tematiskās grupas absolventiem, savukārt būtiski zemāka nodarbinātība** un augstāks bezdarbs ir *humanitāro zinātņu un mākslas, sociālo un komerczinību un tiesību* tematisko grupu absolventiem. Pieaugot gadiem pēc absolvēšanas, pieaug arī *ekonomiski neaktīvo* personu un personu, par kuru *nodarbinātību nav ziņu*, kopsummu īpatsvari (skatīt 17.attēlu).

17. attēls. Absolventu nodarbinātības** struktūra absolvēto tematisko grupu griezumā 2022. taksācijas/monitoringa gadā (2017., 2018., 2019. 2020. un 2021.gada absolventi, attiecīgi 5, 4, 3, 2, un 1 gadu pēc absolvēšanas).

Vidējās vērtības pa monitoringa gadiem konsekventi apliecina, ka augstākā nodarbinātība augstākās kvalifikācijas profesijās* ir dabaszinātņu, matemātikas, statistikas un IT; izglītības; veselības un sociālās aprūpes tematisko grupu absolventu vidū, bet nodarbinātība**- veselības aprūpes un sociālās labklājības; lauksaimniecības un izglītības tematisko grupu absolventiem.

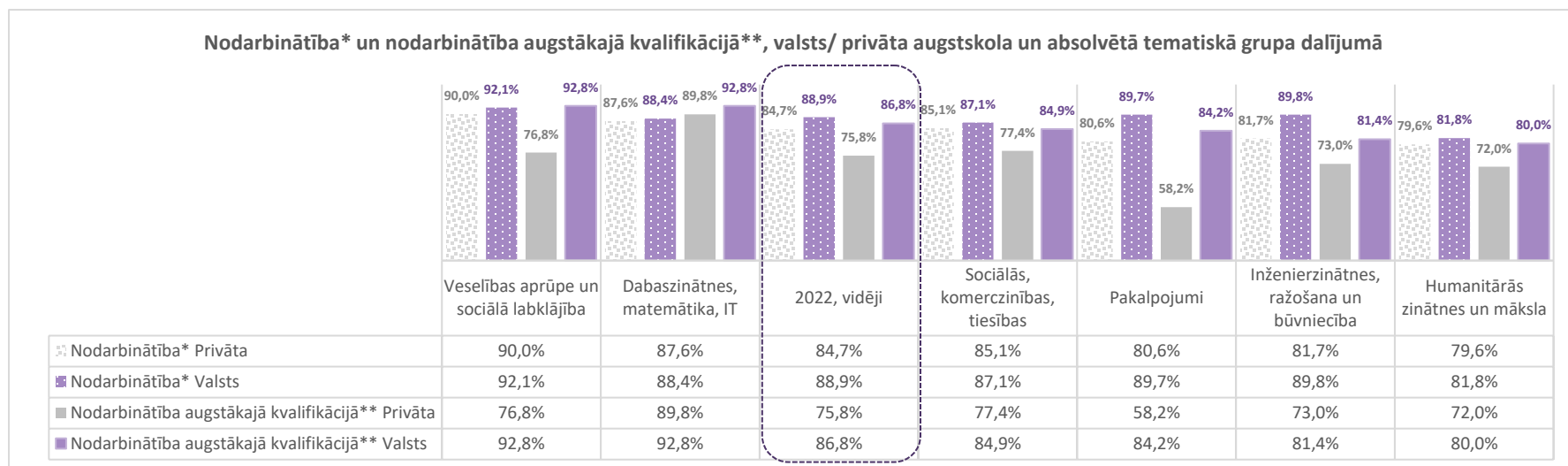
18. attēls. Absolventu nodarbinātība** un absolventu nodarbinātība augstākās kvalifikācijas profesijās* absolvēto tematisko grupu griezumā 2018., 2019., 2020., 2021. un 2022. taksācijas/monitoringa gados (attiecīgi: 2017.; 2017. un 2018.; 2017., 2018., un 2019.; 2017., 2018., 2019. un 2020.; 2017., 2018., 2019. un 2020. un 2021. gada absolventi).

Nodarbinātāki kopumā un nodarbinātāki augstākās kvalifikācijas profesijās*: valsts augstākās izglītības iestāžu absolventi**

Arī 2022. monitoringa gada rezultāti apliecina tendenci, ka zemāka nodarbinātība** un nodarbinātība augstākās kvalifikācijas profesijās* ir privāto augstākās izglītības iestāžu absolventiem, - gan vidēji, gan tematisko grupu griezumā²⁰. Ievērojama atšķirība arī 2022. monitoringa gadā ir nodarbinātības augstākajā kvalifikācijā** rādītājos starp privāto un valsts augstākās izglītības iestāžu absolventiem (75,8% privāto un 86,8% valsts augstākās izglītības iestāžu absolventi 2022. monitoringa gadā, ņemot vērā visu gadu unikālos absolventus, ir nodarbināti augstākās kvalifikācijas profesijās*). Tikai dabaszinātņu, IT, matemātikas un statistikas tematiskās grupas privāto augstākās izglītības iestāžu absolventu nodarbinātība** un nodarbinātība augstākajā kvalifikācijā* sasniedz īpatsvaru, kāds tas ir valsts augstākās izglītības iestāžu absolventiem konkrētajās tematiskajās grupās; pārējo tematisko grupu griezumos privāto iestāžu absolventu vidū būtiski zemāki rādītāji.

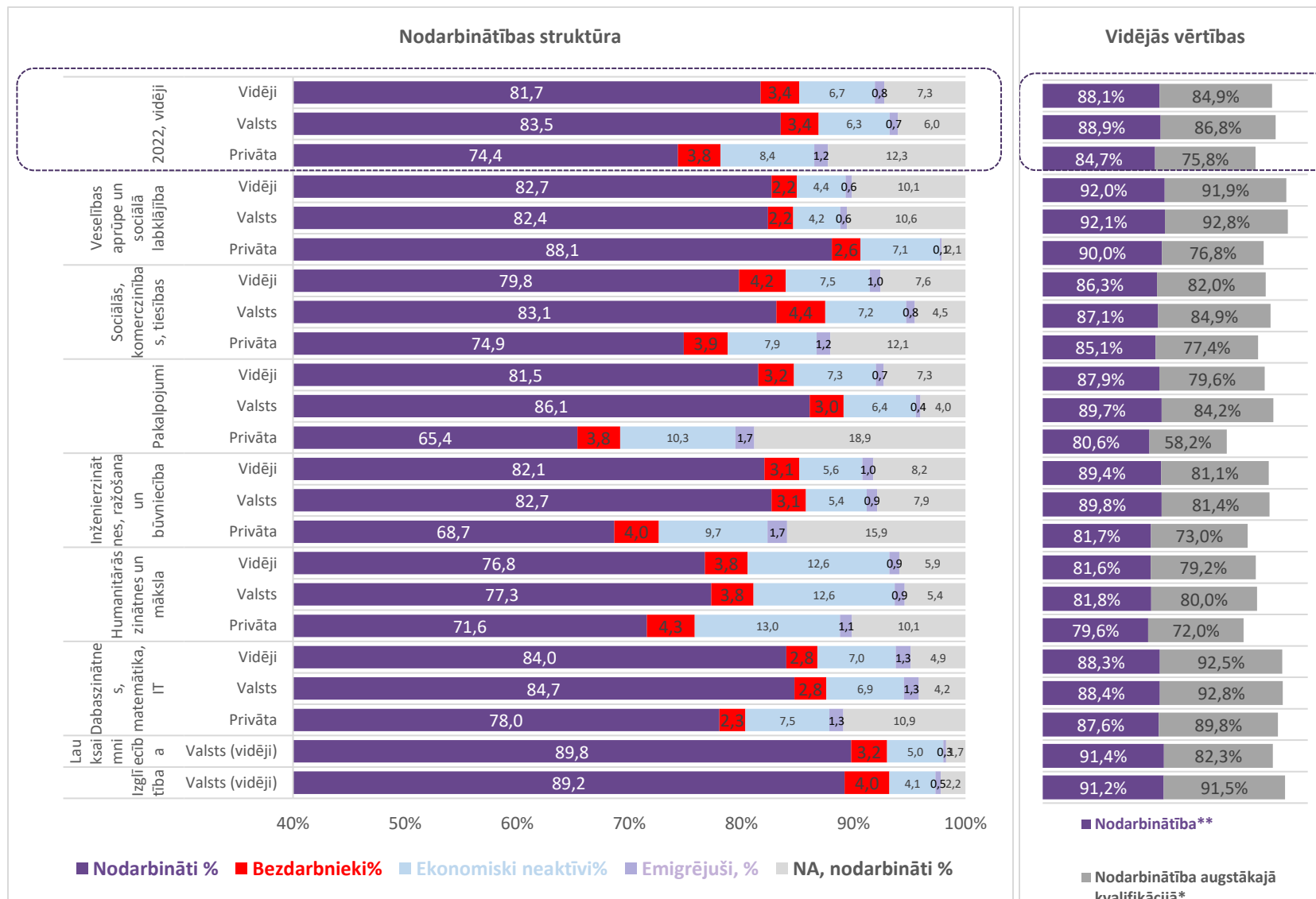
19. attēls. Absolventu nodarbinātība un nodarbinātība augstākās kvalifikācijas profesijās* absolvēto tematisko grupu griezumā 2022. taksācijas/monitoringa gadā (2017., 2018., 2019. 2020. un 2021.gada absolventi, attiecīgi 5, 4, 3, 2, un 1 gadu pēc absolvēšanas), pēc absolvētā augstākās izglītības iestādes veida (privāta/ valsts).**

Savukārt, nodarbinātības struktūrā privāto augstākās izglītības iestāžu absolventiem vērojams ievērojami augstāks “nav ziņu par nodarbinātību” īpatsvars (izņemot sociālās labklājības jomas programmu privāto iestāžu absolventiem).

²⁰lauksaimniecība un izglītība tematiskajās grupās absolventi ir tikai valsts augstākās izglītības iestādēs

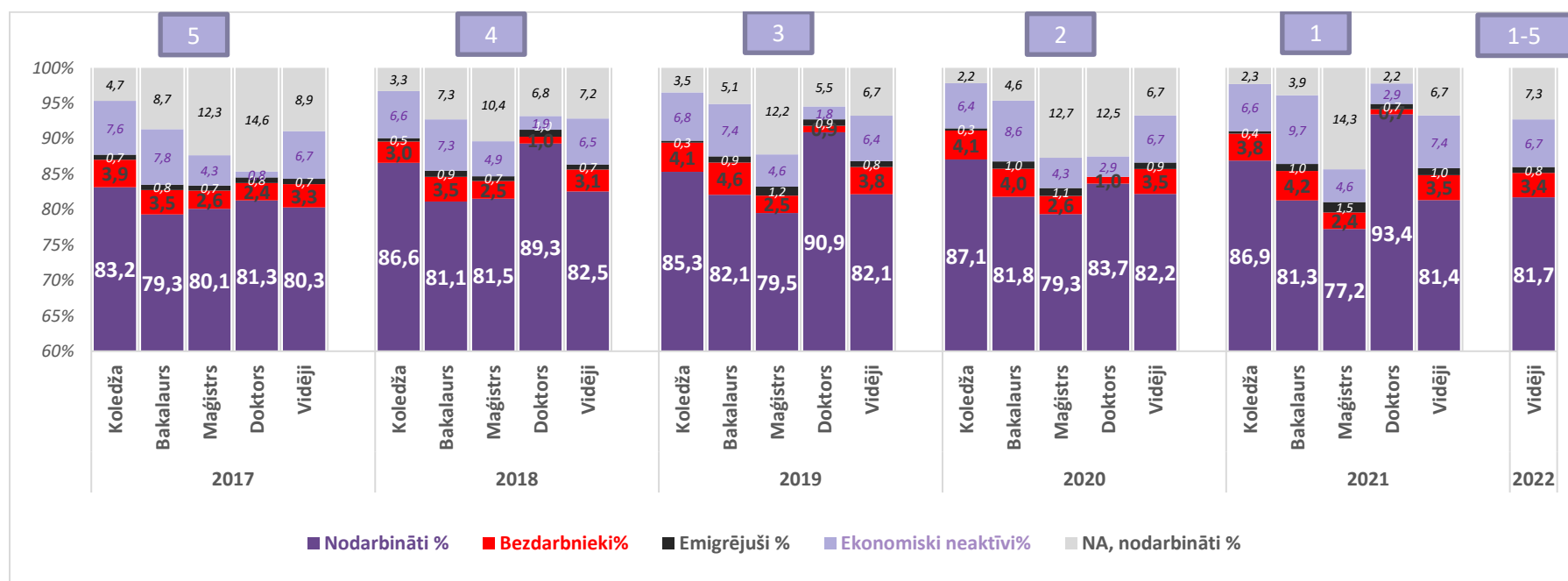
20.attēls. Absolventu nodarbinātības struktūra un absolventu nodarbinātība, nodarbinātība augstākās kvalifikācijas profesijās* absolvēto tematisko grupu griezumā 2022. taksācijas/monitoringa gadā (2017., 2018., 2019. 2020. un 2021.gada absolventi, attiecīgi 5, 4, 3, 2, un 1 gadu pēc absolvēšanas), pēc absolvētā augstākās izglītības iestādes veida (privāta/ valsts).**

Nodarbinātāki kopumā un nodarbinātāki augstākās kvalifikācijas profesijās: doktori un maģistri

Nodarbinātības struktūrā starp absolvētajiem studiju līmeņiem nodarbinātība šķietami augstāka ir koledžas studiju līmeņa absolventu vidū (83% - 87%) un doktoriem (81,3% - 93,4%), bet, pārrēķinot nodarbinātību** pret absolventiem, par kuru darba gaitām ir informācija (22.attēls), tā visos monitoringa un absolvēšanas gados doktora un maģistra studiju līmeņa absolventiem ir augstāka un pārsniedz 90%.

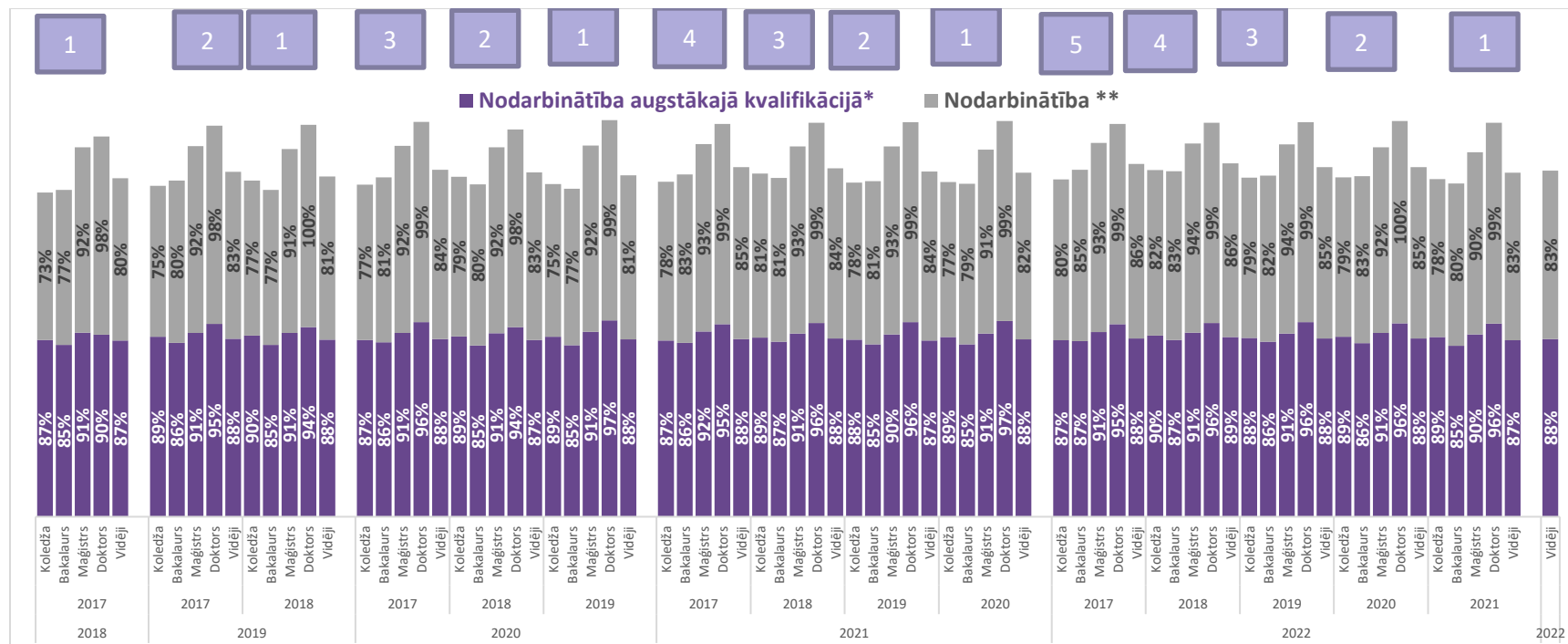
21. attēls. Absolventu nodarbinātības struktūra 2022.taksācijas/monitoringa gadā (2017., 2018., 2019., 2020. un 2021.gada absolventi), pa studiju līmeņiem.

Kā redzams 22.attēlā, gan nodarbinātība**, gan nodarbinātība augstākajā kvalifikācijā* doktoru un maģistru vidū ir būtiski augstāka nekā starp bakalaura un koledžas studiju līmeņa absolventiem visos monitoringa un absolvēšanas gados. Studiju līmeņa datu griezumā piecu monitoringa gadu dinamikā rezultāti liecina, ka “gadi pēc” absolvēšanas aspektam esošā darba tirgus apstākļos studiju

līmenim nav nozīmīgas ietekmes – jeb, pieaugot gadiem pēc absolvēšanas, relatīvā nodarbinātība** un nodarbinātība augstākajā kvalifikācijā*, kas jau ir augsta pirmajā gadā pēc absolvēšanas, nākamajos 4 gados apgūtā studiju līmeņa kategoriju aspektā būtiski neizmainās.

22. attēls. Absolventu nodarbinātība un absolventu nodarbinātība augstākās kvalifikācijas profesijās 2018., 2019., 2020. un 2021. monitoringa gados (attiecīgi 2017.; 2017.un 2018.; 2017., 2018., un 2019.; 2017., 2018., 2019. un 2020. gada absolventi), pa studiju līmeņiem.

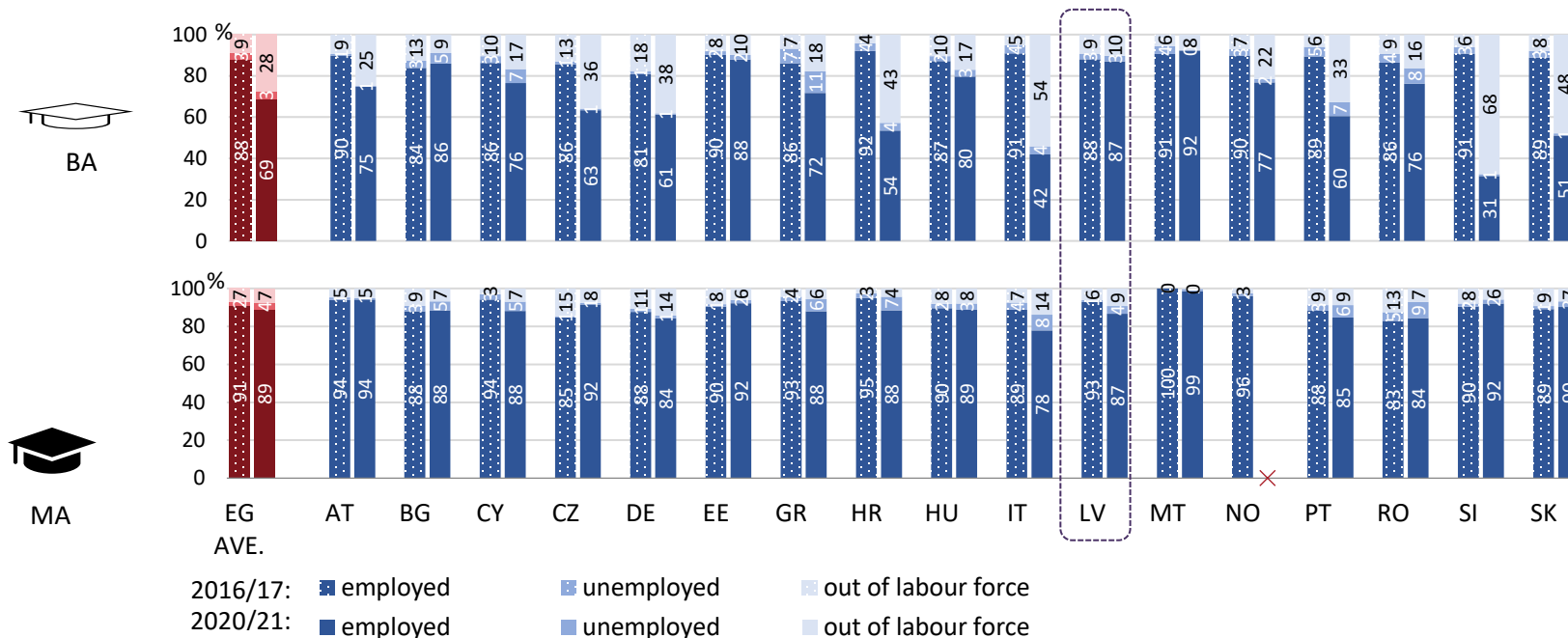
Te jāatceras un jāņem vērā fakts, ka Latvijā raksturīgs ļoti augsts nodarbinātības īpatsvars studiju laikā, ko apliecina arī EUROSTUDENT 2022²¹ pētījuma, EUROGRADUATE 2022 pilotprojekta aptaujas secinājumi un absolventu monitoringa dati dinamikā (dati no administratīvajiem reģistriem; skatīt arī iepriekšējo gadu publikācijas).

²¹ EUROSTUDENT social dimension of European higher education - Publications; EUROSTUDENT aptauja sniedz ieskatu par studentu dzīves apstākļiem Latvijā | Izglītības un zinātnes ministrija (izm.gov.lv); Studiju laikā strādā 63% studējošo, un tas ir viens no augstākajiem rādītājiem Eiropā. Atšķirības arī starp pilna (55%) un nepilna laika (86%) studējošo nodarbinātību mācību laikā.

EUROGRADUATE 2022: Latvijā augsta nodarbinātība, un nav atšķirības starp apgūto studiju līmeni un kohortām

EUROGRADUATE 2022 aptaujas rezultāti liecina, ka Eiropā pilotprojekta valstīs nodarbināti vidēji 86% augstākās izglītības programmu absolventi un ir būtiskas atšķirības bakalauru un maģistru nodarbinātībā (*t.i., maģistri ir biežāk nodarbināti kā bakalauri*), kā arī starp kohortām (*pirmajā gadā pēc absolvēšanas nodarbinātība kopumā parasti ir zemāka*) - taču šīs Eiropas absolventu mēroga tendences nav tipiskas Latvijā (kā arī Maltā, Igaunijā). Šīs tendences iepriekšējo gadu absolventu monitoringa publikācijās arī tika akcentētas, skaidrojumu rodot gan darba tirgus pieprasījumā, gan Latvijas specifikā, ka ievērojama daļa studējošo jau ir nodarbināti studiju laikā. Vēršam uzmanību, Latvijas absolventu nodarbinātības rādītāji saskaņā ar šo Eurograduate 2022 pilotprojekta pētījumu ir Eiropas vidējā līmenī vai augstāki- un rezultāti/vērtības- sakrīt arī ar Latvijas absolventu monitoringa rezultātiem (administratīvie dati).

23. attēls. Eurograduate ziņojuma 4.4.1 sadaļa²²: Pašreizējais nodarbinātības statuss– starptautisks salīdzinājums. Employed: nodarbināts; unemployed: bezdarbnieks; out of labour force: ekonomiski neaktīvi (sk. definīciju atsaucē).

²² Avots: EUROGRADUATE pētījums 2022, datu kopas versija 3.0.0. *Figure 4.4.1: Current employment status – international comparison. Employment status: Employed if any (self-)employment was reported; out of labour force if no employment and another occupation (studying, parental leave, civic/military service, unpaid work, other) was reported; Country-specific deviations: DE: Limited comparability; NO 2020/21: bachelor level graduates only.*

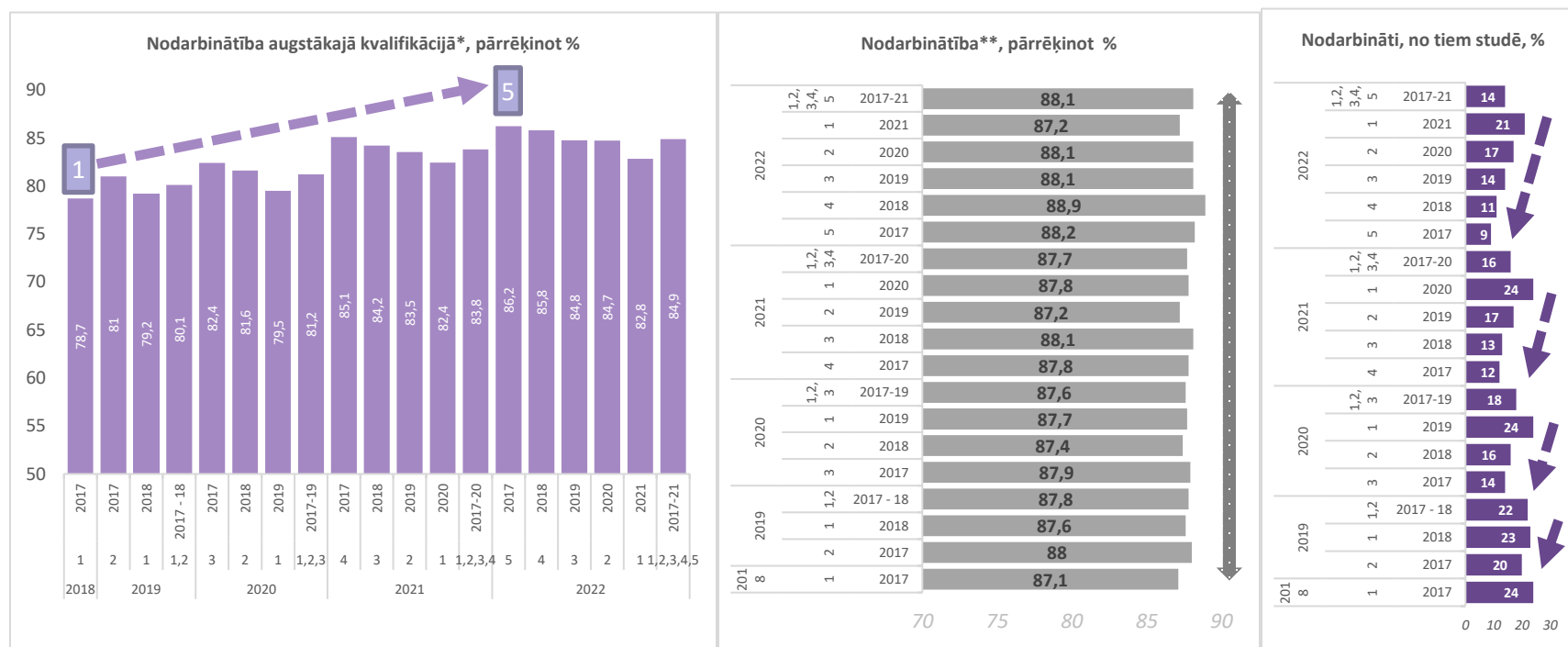
“Gadi pēc absolvēšanas” faktors: Latvijā nav ietekmes uz nodarbinātību; korelē ar nodarbinātību augstākās kvalifikācijas profesijās* un apgrieztā korelācijā ar “nodarbināts& studē” īpatsvaram**

“Gadi pēc absolvēšanas” faktoram pašreizējā “pārkaršu” Latvijas darba tirgus apstākļos, joprojām nav nozīmīgas ietekmes uz absolventu nodarbinātību** kopumā - ja pārreķina absolventu nodarbinātības rādītājus uz absolventiem, par kuru nodarbinātību ir informācija, redzams, ka absolventu nodarbinātība** ir stabili augstā līmenī (ar nelielām izmaiņām procentu desmitdaļās) visos absolvēšanas/ monitoringa gados.

“Gadi pēc absolvēšanas”, kā jau iepriekš minēts, korelē ar absolventu nodarbinātību augstākās kvalifikācijas profesijās* – pieaugot gadiem pēc absolvēšanas, aug absolventu nodarbinātība augstākās kvalifikācijas profesijās.

“Gadi pēc absolvēšanas” ir apgrieztā korelācijā ar “nodarbināts un studē” īpatsvaru, tam samazinoties; iezīmējas stabila tendence, ka pirmajā gadā pēc absolvēšanas, paralēli nodarbinātībai studijas turpina vismaz 1/5 augstākās izglītības programmu absolventu.

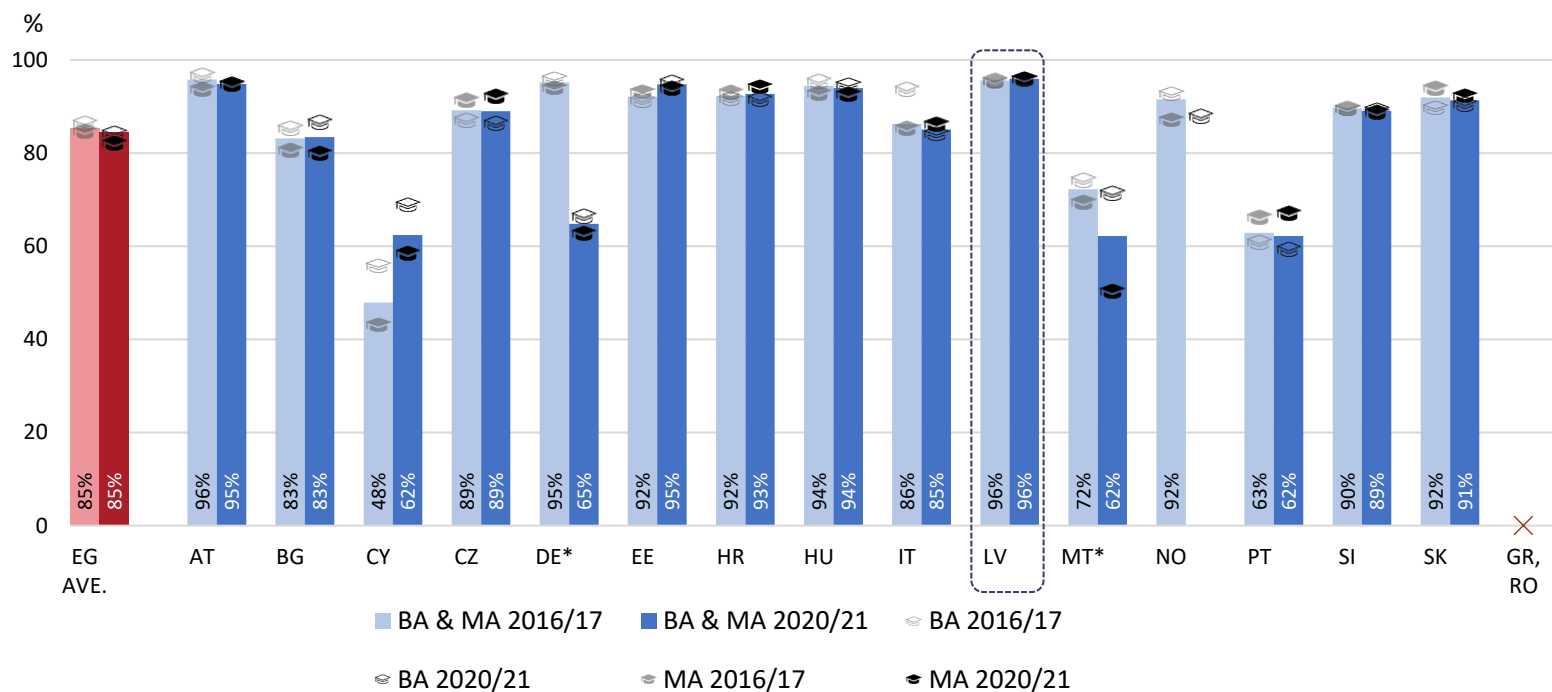
24. attēls. “Gadi pēc absolvēšanas” ietekme (nodarbinātība augstākajā kvalifikācijā* un nodarbinātība; nodarbināts un studē īpatsvari, %), pēc monitoringa/ taksācijas gada un absolvēšanas gada.**

EUROGRADUATE 2022: Latvijā ļoti augsts absolventu īpatsvars ar darba pieredzi studiju laikā

EUROGRADUATE 2022 aptaujas rezultāti apliecina jau iepriekšminēto EUROSTUDENT 2022 pētījuma konstatējumu par studējošo nodarbinātību studiju laikā. EUROGRADUATE 2022 secinājumi rāda ļoti augstu Latvijas augstākās izglītības programmu absolventu īpatsvaru ar darba pieredzi studiju laikā (darba pieredze studiju laikā bijusi 96% no aptaujātajiem Latvijas absolventiem – faktiski ir visaugstākais īpatsvars pilotprojekta valstīs; Eiropā vidēji- 85%). Arī šeit skaidrojums lielā mērā meklējams darba tirgus pieprasījumā, bet iespējams arī Latvijas augstākās izglītības, tālākizglītības un profesionālās pilnveides sfēru savstarpējā dalījuma specifiskā.

25. attēls. Eurograduate ziņojuma 3.7.1 sadaļa²³: Absolventu ar darba pieredzi studiju laikā īpatsvars – starptautisks salīdzinājums. Darba pieredze: jebkāda veida nodarbinātība/ darba vieta/ darbs par samaksu, studiju laikā kā Latvijā, tā ārvalstīs.

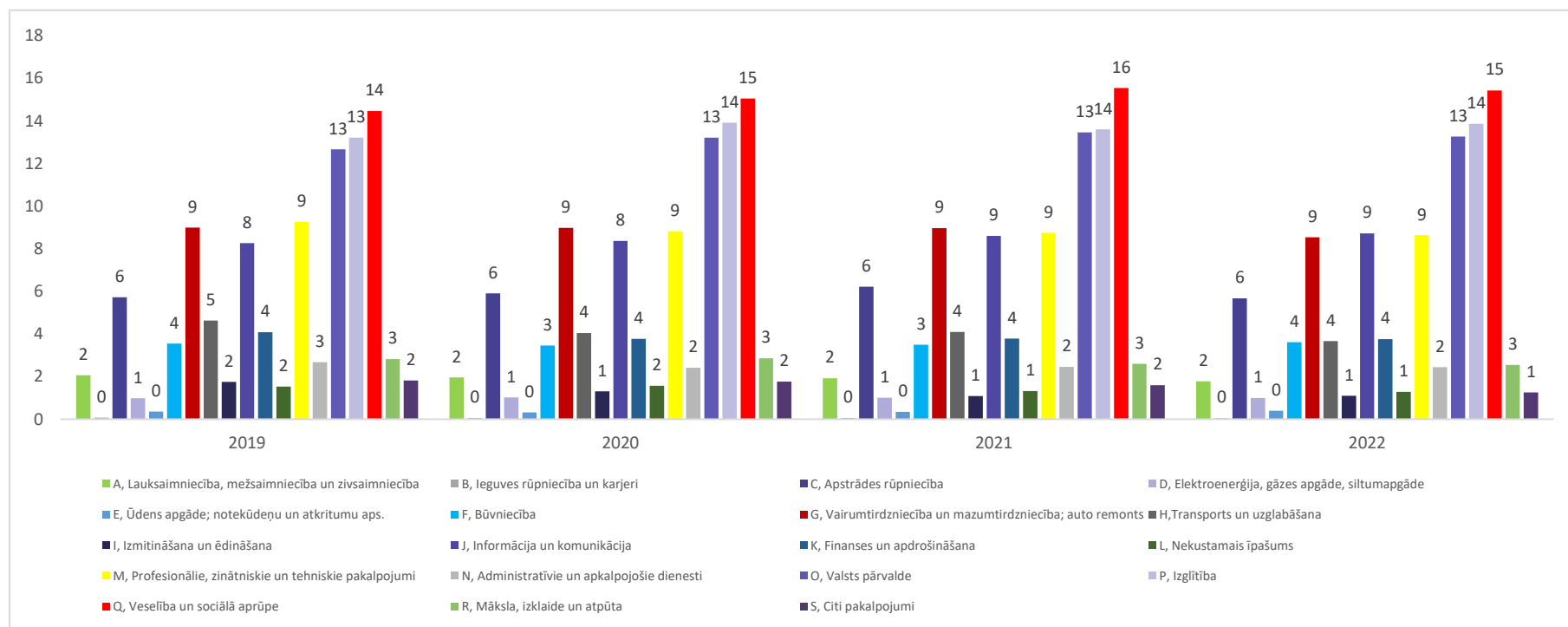

²³ Avots: EUROGRADUATE pētījums 2022, datu kopas versija 3.0.0. *Figure 3.7.1 Proportions of graduates with labour market experience while studying – international comparison. Labour market experience: any kind of internship/work placement (includes internships/work placements that were completed in the country of study and abroad) / paid labour while studying. Country-specific deviations: DE: limited comparability for cohort 2020/21; MT: cohort 2016/17 both degrees low number of cases (<100), NO 2020/21: bachelor level graduates only.*

Nodarbinātība tautsaimniecības nozarēs (NACE 2): dominē veselība un sociālā labklājība (Q); izglītība (P); valsts pārvalde (O)

Absolventu nodarbinātībā saimnieciskās darbības nozarēs (NACE 2)²⁴, vērtējot pa monitoringa gadiem kopumā, dominē veselības un sociālās aprūpes nozare (Q, 14%-16%); izglītība (P, 13%-14%) un valsts pārvalde (O,13%), savukārt 8% - 9 % absolventu strādā attiecīgi profesionālo, zinātnisko un tehnisko pakalpojumu sfērā (M); vairumtirdzniecībā un mazumtirdzniecībā, automobiļu un motociklu remonta (G); informācijas un komunikāciju pakalpojumu (J) nozarēs. Iepriekšminētajās sešās saimnieciskās darbības nozarēs (pēc NACE 2 klasifikācijas, pamatdarbā²⁵) nodarbināti 70% augstākās izglītības iestāžu absolventu.

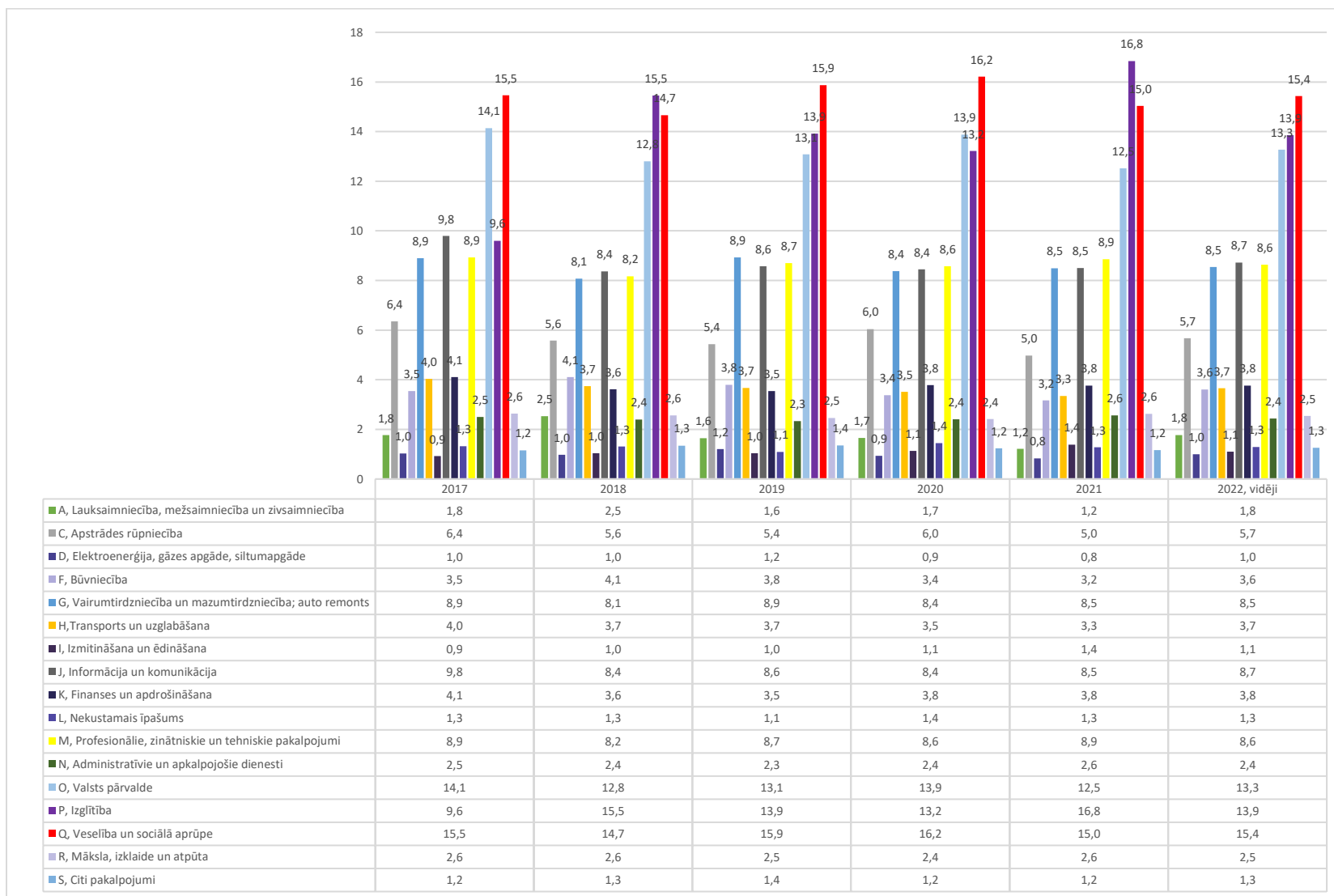
26. attēls. Absolventu nodarbinātība (īpatsvari no nodarbinātajiem absolventiem, %) tautsaimniecības nozarēs (NACE 2) 2019., 2020., 2021. un 2022. monitoringa gados (attiecīgi 2017.; 2017.un 2018.; 2017., 2018., un 2019.; 2017., 2018., 2019. un 2020.; 2017., 2018., 2019., 2020. un 2021. gada absolventi).

²⁴ <https://www.csb.gov.lv/lv/statistika/klasifikacijas/nace-2-red/kodi>; NACE 2: Saimniecisko darbību statistiskā klasifikācija Eiropas Kopienā, 2. redakcija

²⁵ Absolventu monitoringa metodoloģija, https://data.gov.lv/dati/lv/dataset/2017-20-g-augstakas-izglitibas-iestazu-absolventi-2020_21_monit-gada

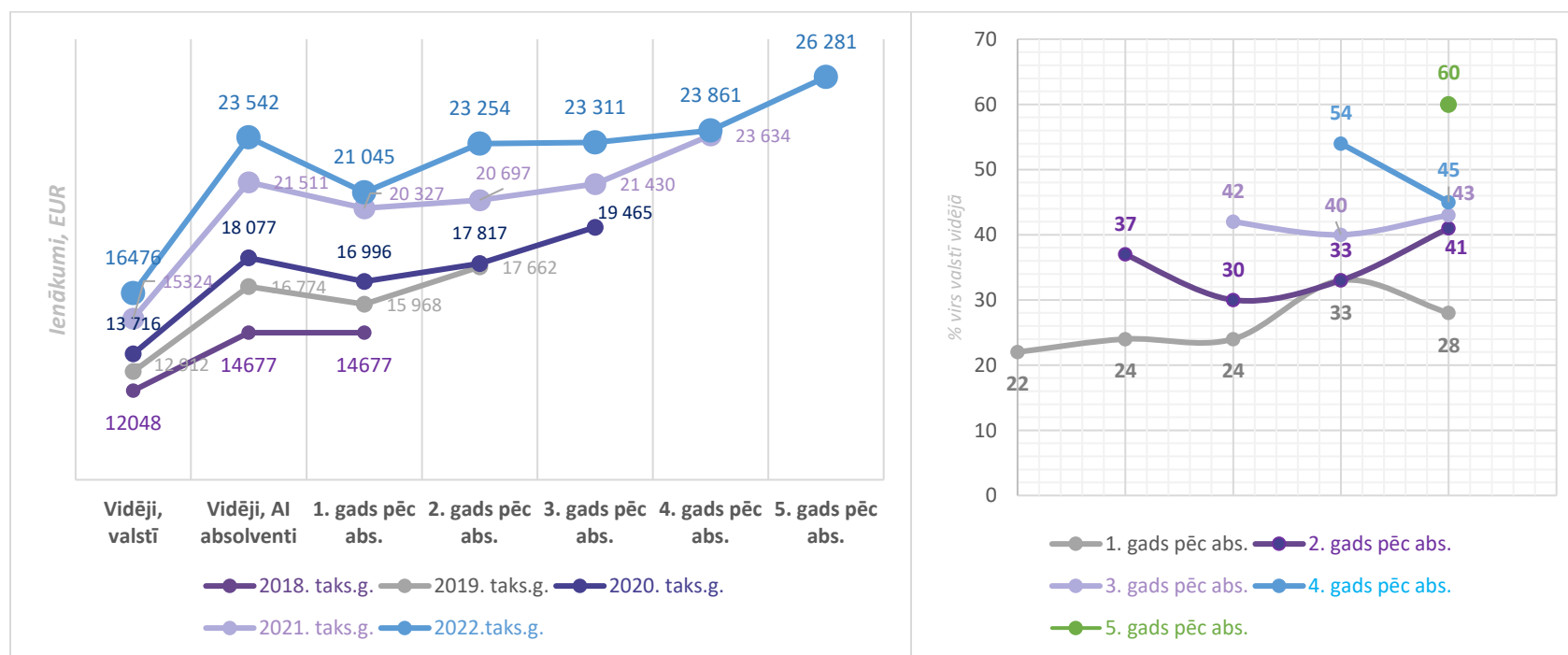
27. attēls. Absolventu nodarbinātība (īpatsvari no nodarbinātajiem absolventiem, %) tautsaimniecības nozarēs (NACE 2) 2022.taksācijas/ monitoringa gadā (2017., 2018., 2019., 2020. un 2021.gada absolventi).

4. Ienākumi (tikai pamattendences)

Vidējie piecu gadu absolventu ienākumi 2022. monitoringa/ taksācijas gadā ir 23 541 EUR, kas ir par ~43 % augstāki kā vidējā darba samaksa valstī²⁶ 2022. gadā (16 476 EUR). Izvirzāms provizorisks pieņēmums, ka pirmajā gadā pēc absolvēšanas augstākās izglītības absolventu vidējie aritmētiskie ienākumi ir par ~26%, otrajā par ~33%, trešajā par ~41%, ceturtajā par ~54% un piektajā par 60% augstāki kā vidējā alga valstī²⁷.

28. attēls. Vidējie svērtie aritmētiskie ienākumi EUR* 2018., 2019., 2020., 2021. un 2022. taksācijas/ monitoringa gadā visu absolventu vidū un t.sk., pirmajos, otrajos, trešajos, un ceturtajos un piektajā gados pēc absolvēšanas, salīdzinot ar valstī vidējo darba algu, absolūtajos skaitļos un procentuāli.

²⁶Centrālās Statistikas pārvaldes dati, https://data.stat.gov.lv_DSV010. Strādājošo mēneša vidējā darba samaksa un mediāna (eiro; pārmaiņas pret iepriekšējo periodu (procentos)).

²⁷ Salīdzinājums pret vidējo algu valstī – informatīvs un indikatīvs.

Lielākie ienākumi: veselības, sociālās labklājības un STEM tematisko grupu absolventiem

Absolvēto tematisko grupu griezumā augstākie vidējie svērtie ienākumi 2022. monitoringa/ taksācijas gadā ir *veselības un sociālās labklājības*, kā arī STEM- *dabaszinātņu, matemātikas un IT; inženierzinātņu, ražošanas un būvniecības* tematiskās grupas absolventiem.

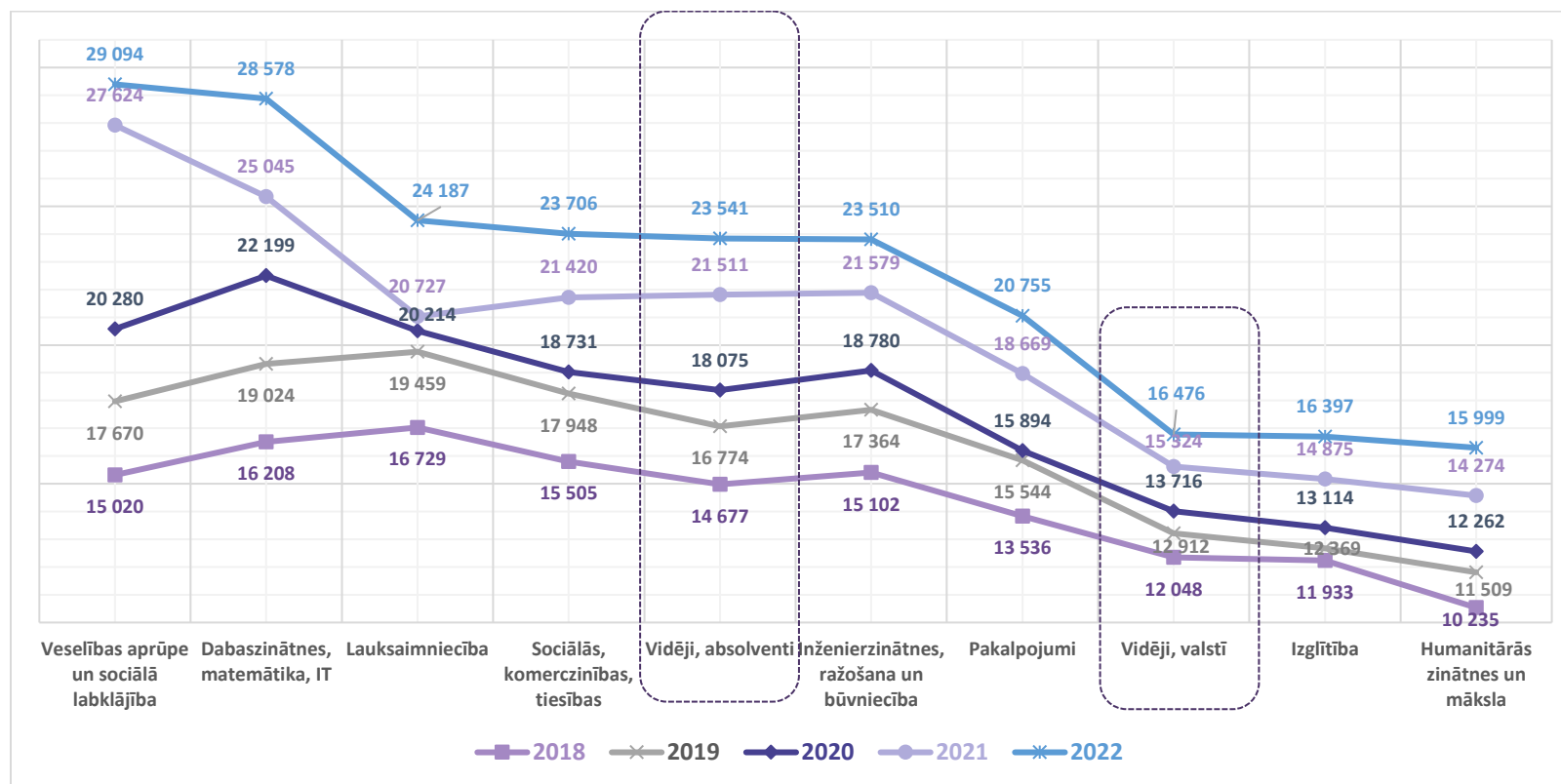
Iepriekšējos gados novēroto un materiālos jau aprakstīto tendenci, ka zemāki ienākumi nekā vidējie starp visiem absolventiem ir *pakalpojumu* tematiskās grupas absolventu ienākumi un zemāka kā valstī vidējā darba samaksa – *izglītības, humanitāro zinātņu un mākslas* studiju absolventiem, apliecina arī 2022.gada monitoringa rezultāti.

Vienlaikus analizē jāņem vērā gan ienākumu struktūras, gan nodokļu maksāšanas režīma īpatnības dažādās tautsaimniecības nozarēs, par ko jau tika minēts iepriekšējo gadu materiālos, savukārt salīdzinājumā dinamikā – inflācijas rādītāju ietekme un konkrētās datu kopas specifika.²⁸

29.attēlā redzamais salīdzinājums ir indikatīvs un informatīvs, izmantojams tendenču līmenī, turklāt jāņem vērā, ka ar katru monitoringa gadu samazinās datu kopas unikālo ierakstu apjoms, tā kā pievienojas absolventu ieraksti, kuri atkārtoti absolvējuši augstākās izglītības iestādi/ programmu, bet jau citā studiju līmenī.

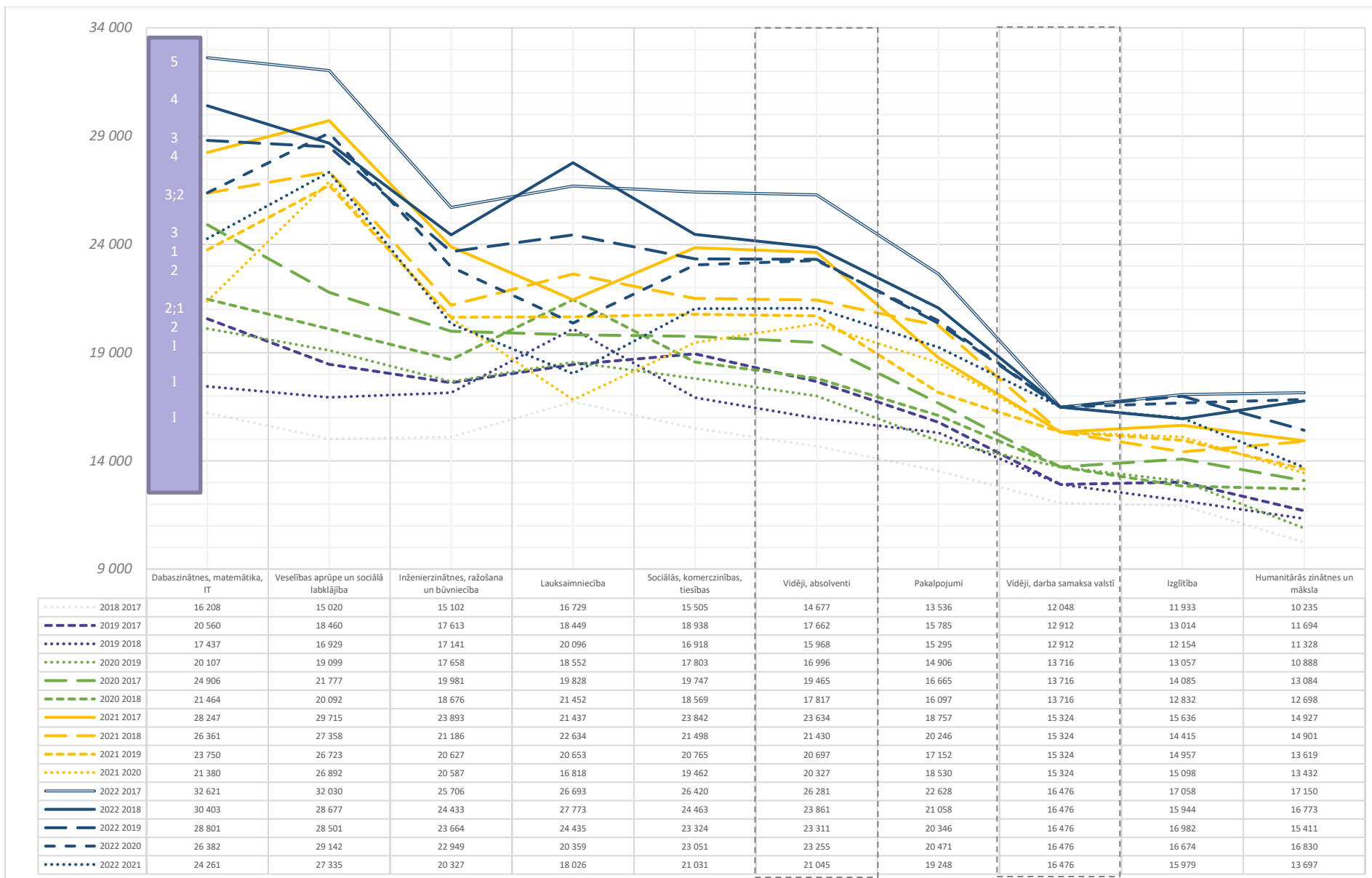
²⁸ Jāņem vērā, ka šeit ienākumu vidējo svērto vērtību aprēķinā izmantoti segmentētie dati, un absolventu ienākumi indikatīvi un informatīvi salīdzināti ar valstī vidējo darba algu (Centrālās statistikas pārvaldes dati, :<https://www.csb.gov.lv/>). Lai salīdzinājums būtu korekts, jāņem vērā gan inflācija/ deflācija; gan vidējo ienākumu, gan nodarbināto īpatsvaru aprēķina metodoloģijas atšķirības absolventu datu kopā un valsts mērogā, gan tautsaimniecības nozaru specifika, un citi faktori.

29. attēls. Vidējie svērtie aritmētiskie ienākumi 2018., 2019., 2020., 2021. un 2022. taksācijas gados, pēc absolvētās studiju tematiskās grupas, salīdzinot ar vidējiem rādītājiem (attiecīgi 2017.; 2017.un 2018.; 2017., 2018. un 2019.; 2017., 2018., 2019. un 2020.; 2017., 2018., 2019., 2020. un 2021. gada absolventi).

Korektāks (bet joprojām indikatīvs un informatīvs) ir 30. attēlā redzamais salīdzinājums “gadi pēc absolvēšanas” aspektā pa absolvētajām tematiskajām grupām, atrādot sakarību, ka piecu gadu dinamikā gados pēc absolvēšanas augstāko izglītības iestāžu absolventu ienākumi proporcionāli pieaug.

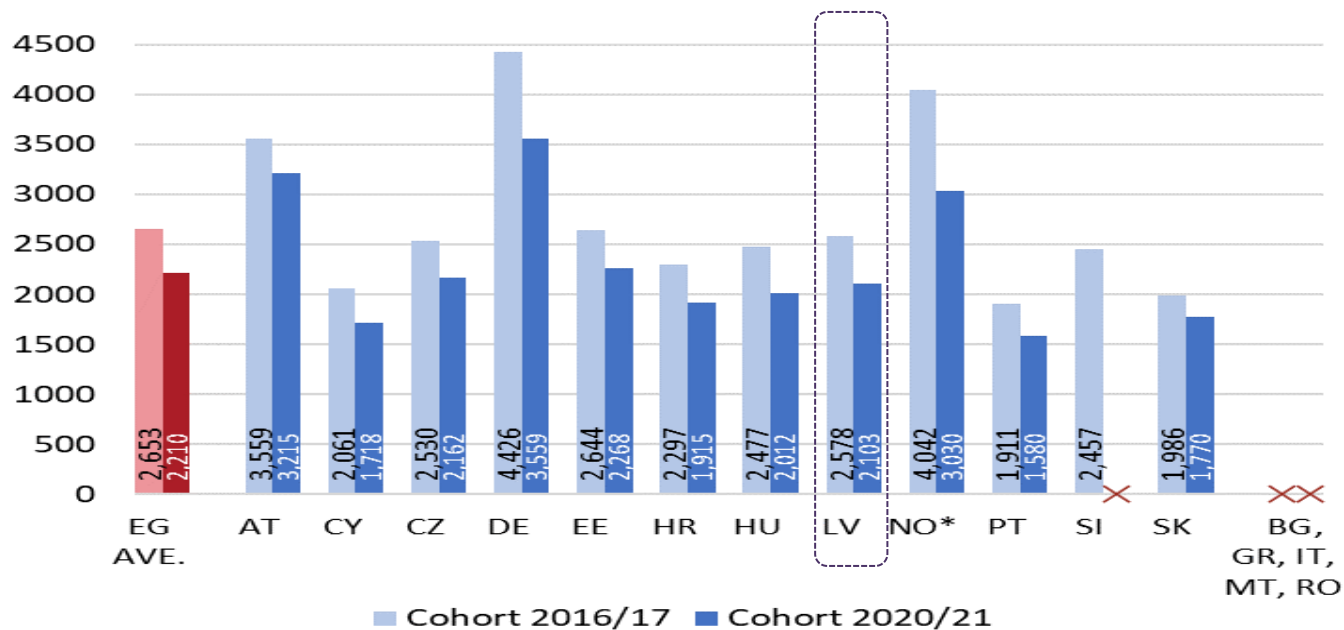
30. attēls. Vidējie svērtie aritmētiskie ienākumi 2018., 2019., 2020. un 2021. taksācijas gadā, pēc absolvētās studiju tematiskās grupas, specificējot gadus pēc absolvēšanas (attiecīgi 2017.; 2017.un 2018.; 2017., 2018., un 2019.; 2017., 2018., 2019. un 2020.gada absolventi).

EUROGRADUATE 2022: Latvijā nedaudz zemāka kā vidēji Eiropā absolventu darba apmaksā

EUROGRADUATE 2022 aptaujas rezultāti liecina, ka Latvijas augstākās izglītības programmu absolventu ikmēneša darba samaksa (mediāna, izteikta pirktspējas paritātes vienībās, 2017.gada kohortai EUR 2578 un 2021.gada kohortai 2103 EUR) ir nedaudz zemāka kā Eiropā vidēji (attiecīgi 2653 EUR 2016/17 un 2210 EUR 2020/21 kohortām) un atpaliek no Vācijas, Austrijas, Igaunijas un Norvēģijas atalgojuma, taču ir augstāka kā Kiprā, Horvātijā, Portugālē, Čehijā un Slovākijā. Tendence, ka 2016/17 kohortas absolventu atalgojums ir augstāks kā 2020/21 absolventiem, ir viennozīmīga pilotprojekta valstīs (t.i., ienākumi korelē ar “gadi pēc absolvēšanas” rādītāju dinamikā).

31. attēls. Eurograduate ziņojuma 5.5.1 sadaļa²⁹: Ikmēneša ienākumi (mediānas bruto ienākumi EUR, ppp (pirktspējas paritātes vienībās)– starptautisks salīdzinājums.

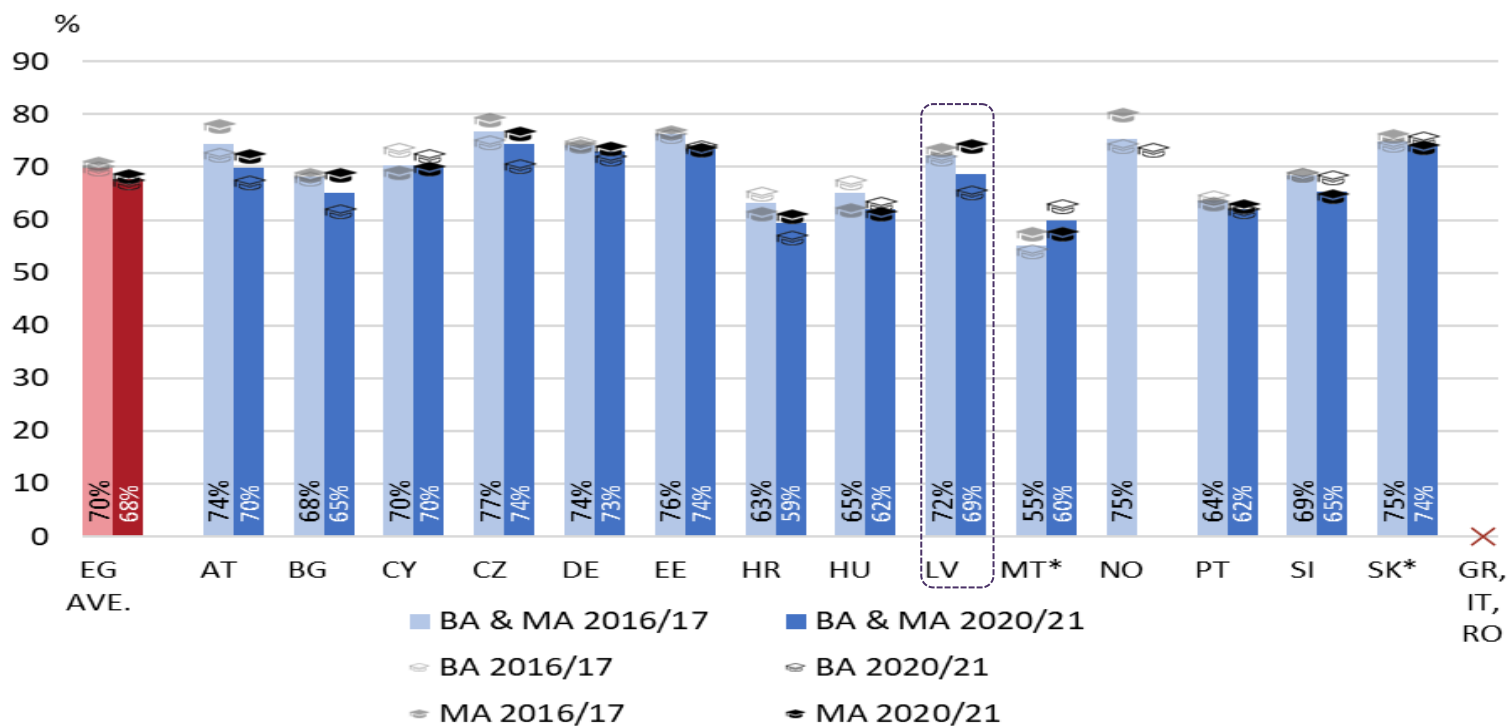

²⁹ Avots: EUROGRADUATE pētījums 2022, datu kopas versija 3.0.0. Figure 5.5.1 Median gross monthly earnings (Euro – ppp) – international comparison – international comparison. Definition: Gross monthly income adjusted for euro currency and purchasing power parity (ppp). Country-specific deviations: BG, GR, MT, RO: no data; IT: not included limited comparability; NO: cohort 2020/21 bachelor level graduates only.

EUROGRADUATE 2022: Latvijā augsta absolventu apmierinātība ar pašreizējo darbu

Secināms, ka Latvijas augstākās izglītības programmu absolventi biežāk apmierinātāki ar pašreizējo darbu (72% un 69% attiecīgi 2017. un 2021.gada kohortām) kā vidēji Eiropā (70% un 68% attiecīgi 2016/17 un 2020/21 kohortām). Augsta apmierinātība (vairāk kā trīs ceturtdaļas absolventu) ir Čehijā, Vācijā, Igaunijā, Norvēģijā, Slovākijā, kamēr zemāka kā Latvijā (un Eiropā vidēji) – Horvātijā, Maltā, Ungārijā un Portugālē.

32. attēls. Eurograduate ziņojuma 5.7.1 sadaļa³⁰: Absolventu īpatsvars, kuri ir ļoti apmierināti ar darbu– starptautisks salīdzinājums. Definīcija: absolventu īpatsvars, kuri ir apmierināti (ļoti apmierināti) ar pašreizējo darbu (5 ballu skalā norādīja 2 augstākās vērtības)

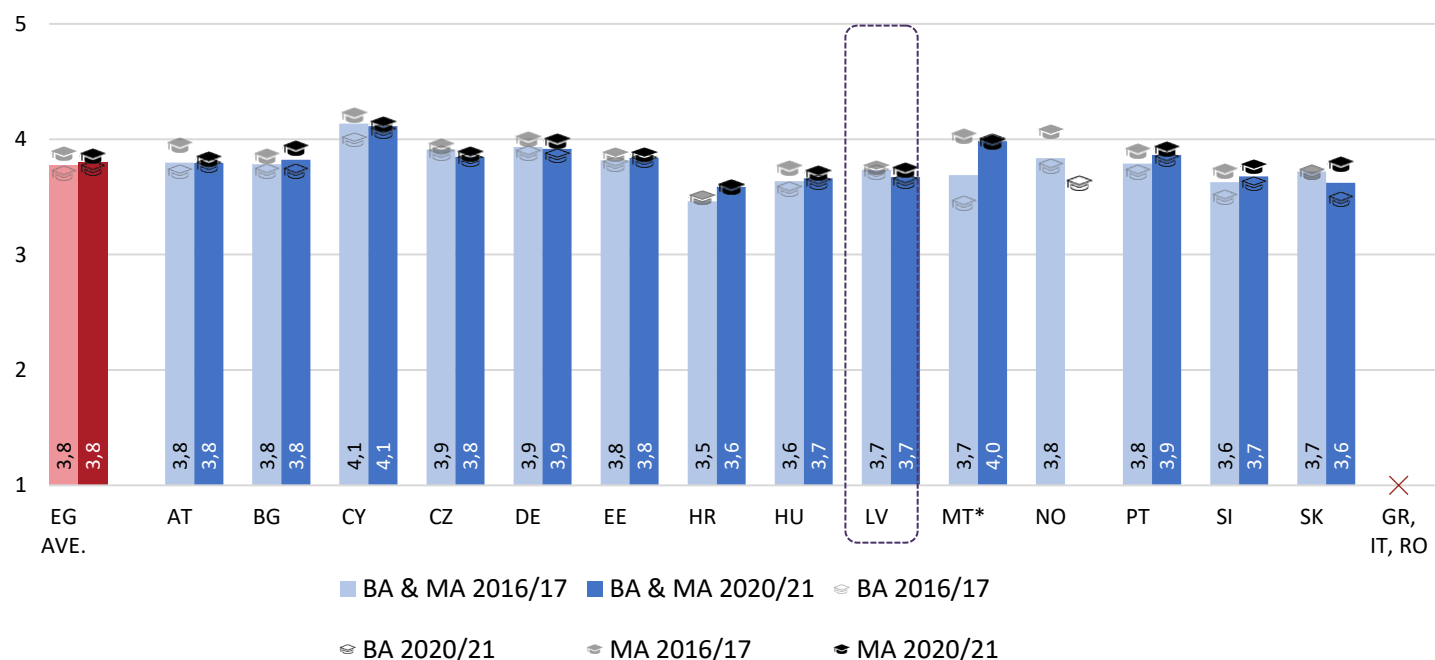

³⁰ Avots: EUROGRADUATE pētījums 2022, datu kopas versija 3.0.0. Figure 5.7.1 Percentages of respondents (very) satisfied with their job – international comparison. Definition: Proportion of graduates voicing that they are all in all (very) satisfied with their current work situation (two highest values on a five-point scale). Country-specific deviations: NO: cohort 2020/21, MA level, no data; MT*: except BA & MA 2020/21 all categories low number of cases (<100); SK*: BA level, cohort 2020/21, low number of cases (<100); GR, IT, RO: no data.

EUROGRADUATE 2022: Latvijā vidēji augsta (3,7) absolventu apmierinātība ar studijām (Eiropā vidēji (3,8))

EUROGRADUATE 2022 aptaujas rezultāti liecina, ka aptaujāto Latvijas augstākās izglītības absolventu apmierinātība ar studijām ir vidēji augsta (M=3,7), kamēr vidēji Eiropā M=3,8. Ļoti augsts apmierinātības rādītājs ir Kiprā (M=4.1), kamēr zems Horvātijā (M=3.5; M=3.6), arī Ungārijā (M=3.6; M=3.7), Slovēnijā (M=3.6; M=3.7) un Slovākijā (M=3.7; M=3.6).

33. attēls. Eurograduate ziņojuma 3.8.1 sadaļa³¹: Absolventu apmierinātība ar studijām, vidējā vērtība (5 ballu skalā)– starptautisks salīdzinājums. Apmierinātība ar studijām: vispārēja apmierinātība ar studijām, 5 ballu skalā, kur "1" ļoti neapmierināts un "5" ļoti apmierināts.

³¹ Avots: EUROGRADUATE pētījums 2022, datu kopas versija 3.0.0. Figure 3.8.1 Means study satisfaction, international comparison. Study satisfaction: overall satisfaction with the study programme on a scale from 1 (very unsatisfied) to 5 (very satisfied; scale reversed) Country-specific deviations: MT: cohort 2016/17 both degrees low number of cases (<100), cohort 2020/21, MA level low number of cases (<100); NO 2020/21: bachelor level graduates only; GR, IT, RO: no data

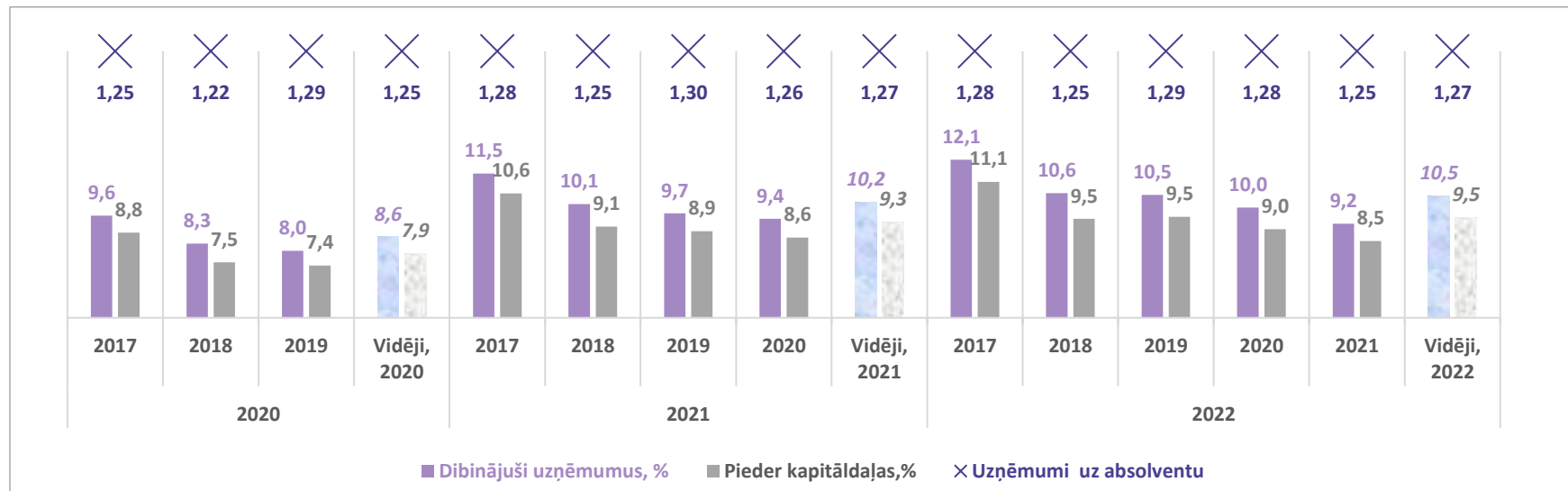
5. Dibinātie uzņēmumi

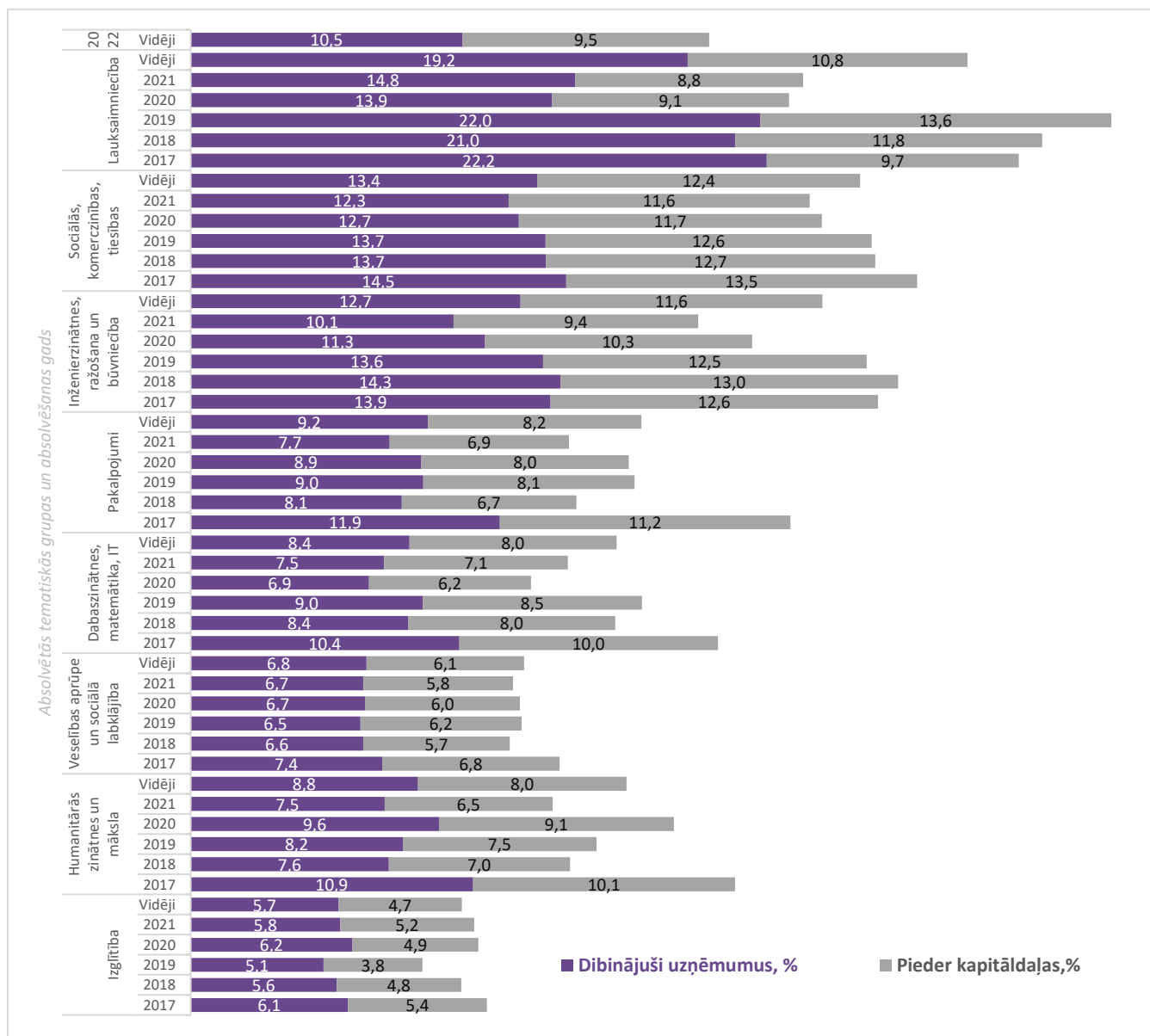
Trešajā COVID ietekmes gadā augstākās izglītības iestāžu absolventu īpatsvars, kuri dibinājuši uzņēmumu un/vai pieder kapitāldaļas, turpina pieaugt

2019. pārskata gadā vidēji 3 % absolventu bija dibinājuši uzņēmumus un/vai viņiem piederēja kapitāldaļas; 2020.gadā, COVID-19 pirmajā ietekmes gadā, bija vērojams būtisks (trīskārtējs) dibināto uzņēmumu skaita un/ vai kapitāldaļu turētāju īpatsvara palielinājums (attiecīgi vidēji 8,6% un 7,9% visu trīs gadu absolventu vidū), savukārt 2021. un 2022. gadā (otrajā un trešajā COVID-19 ietekmes gadā) šie īpatsvari turpina palielināties (attiecīgi vidēji 10,2% un 9,3% 2021.gadā starp četrus gadu absolventiem un 10,5% un 9,5% 2022.gadā starp piecu gadu absolventiem), pieaugot arī vidējam dibināto uzņēmumu skaitam uz absolventu (2019.gadā 1,11; 2020.gadā 1,25; 2021.gadā un 2022.gadā 1,27).

Detalizētāki dati griezumos skatāmi Absolventu monitoringa rīkā.

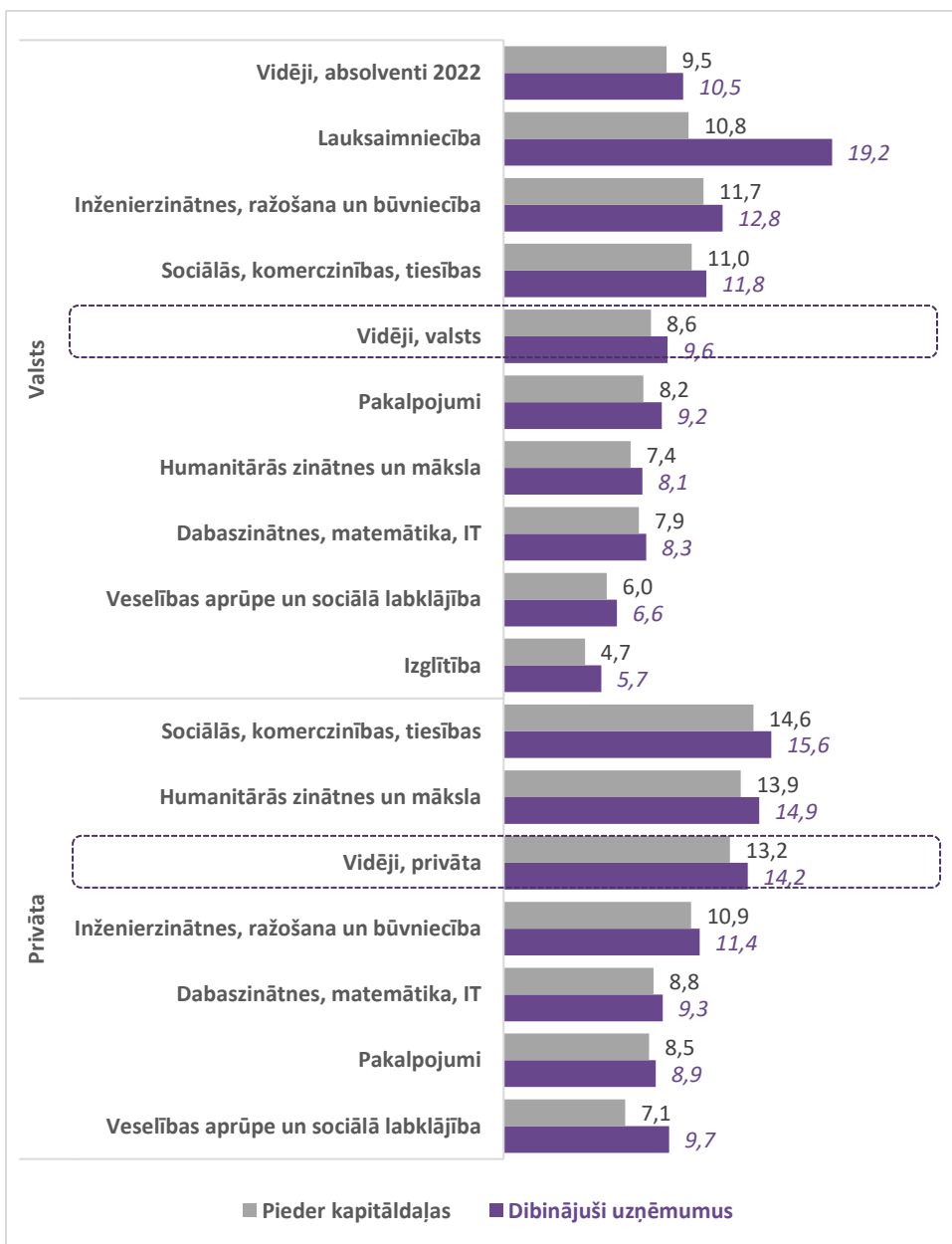
34. attēls. Absolventu, kuri dibinājuši uzņēmumus un/vai viņiem pieder kapitāldaļas, īpatsvari (%) 2020., 2021. un 2022. taksācijas/monitoringa gados, pa absolvēšanas gadiem un absolventu dibināto uzņēmumu skaits, vidēji.

35. attēls. Absolventu, kuri dibinājuši uzņēmumus, un/ vai kuriem pieder kapitāldaļas, īpatsvari (%) 2022.gadā, pa absolūšanas gadiem un tematiskajām grupām.

Arī 2022.monitoringa gadā būtiski augstāki kā dibināto uzņēmumu, tā kapitāldaļu piederības īpatsvara rādītāji, absolvēto tematisko grupu griezumā, ir starp lauksaimniecības tematiskās grupas absolventiem.

36.attēls. Absolventu, kuri dibinājuši uzņēmumus, īpatsvari (%), 2022.gadā, pēc absolvētās izglītības iestādes veida (privāta/valsts), pa absolvētajām tematiskajām grupām

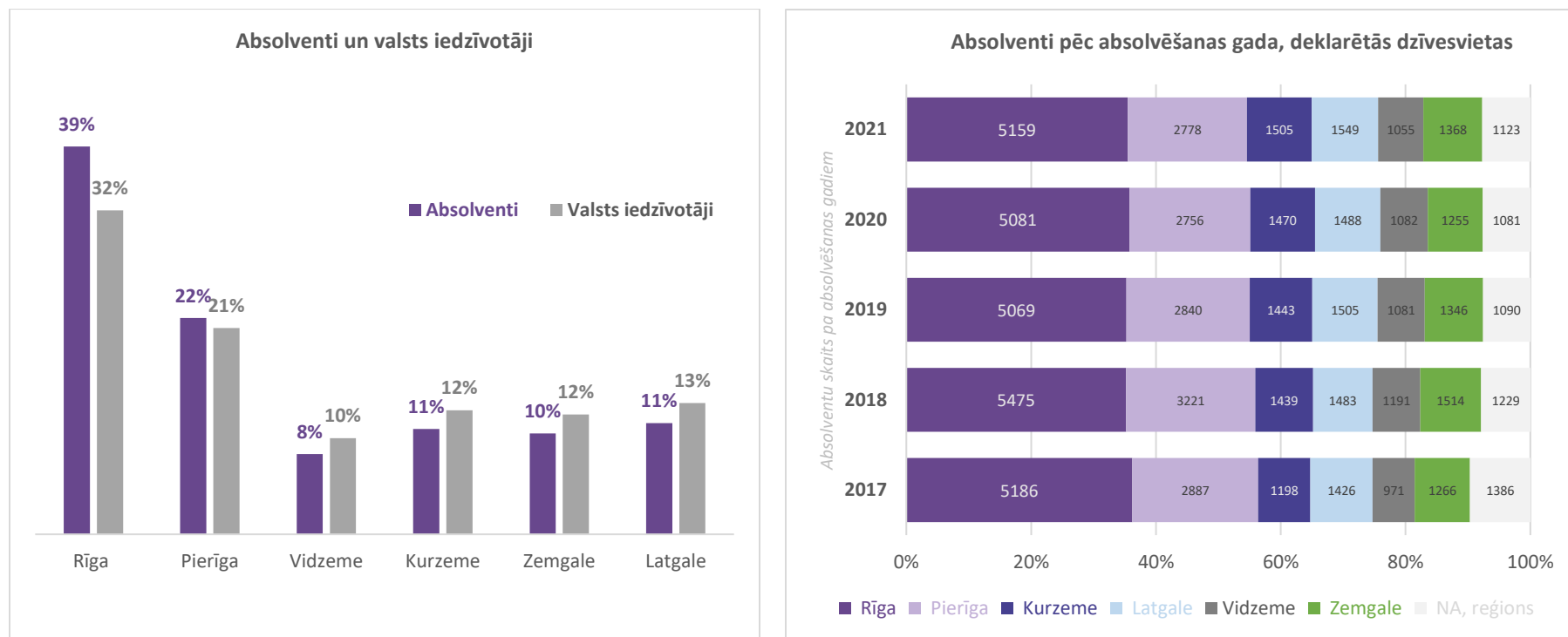
Līdzīgi kā iepriekšējos monitoringa gados, arī 2022.monitoringa gadā ievērojami augstāki “dibinājuši uzņēmumus/ pieder kapitāldaļas” īpatsvara rādītāji ir privāto augstākās izglītības iestāžu absolventu vidū.

2022. monitoringa gada dati apliecina iepriekš novēroto tendenci, ka starp privāto augstākās izglītības iestāžu absolventiem biežāk *sociālo, komerczinību un tiesību*; kā arī *humanitāro zinātņu un mākslas* tematisko grupu programmu absolventi dibinājuši uzņēmumus; kamēr valsts augstākās izglītības iestāžu absolventu vidū aktīvāki uzņēmējdarbības uzsācēji ir *lauksaimniecības; inženierzinātņu, ražošanas un būvniecības* tematisko grupu absolventi.

6. Absolventu reģistrētā dzīvesvieta

2022. monitoringa gadā piecu gadu absolventu sadalījums pa deklarētajām dzīvesvietām neatšķiras no iepriekšējo gadu sadalījuma- tas atbilst Latvijas iedzīvotāju sadalījumam 2022.gadā³² pa statistiskajiem reģioniem ar nelielu absolventu Rīgā koncentrējuma pārsvaru. Nav būtiskas atšķirības sadalījumā pa deklarētajām dzīvesvietām pēc absolvēšanas gada, taču minams, ka “gadi pēc absolvēšanas” dinamikā pieaug absolventu skaits, par kuru dzīvesvietu nav ziņu.

37. attēls. Absolventu reģistrētās dzīvesvietas (par kuriem ir informācija), salīdzinot ar valsts iedzīvotāju reģistrēto dzīvesvietas sadalījumu pa reģioniem, 2022. monitoringa gadā un absolventu sadalījums (absolūtie skaitļi) pēc deklarētās dzīvesvietas pa statistiskajiem reģioniem, pēc absolvēšanas gada.

³² Centrālās Statistikas pārvaldes dati, https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START__POP__IR/; Iedzīvotāju skaits gada sākumā, tā izmaiņas un dabiskās kustības galvenie rādītāji reģionos, pilsētās un novados, 2022.gads